

Univerzita Palackého v Olomouci
Právnická fakulta

Jan Tesař

Účinnost veta prezidenta České republiky

Diplomová práce

Olomouc 2017

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma Účinnost veta prezidenta České republiky vypracoval samostatně a citoval jsem všechny použité zdroje.

V Olomouci dne

.....

Jan Tesař

Děkuji vedoucímu své diplomové práce doc. JUDr. Michalovi Bartoňovi, Ph.D. za odborné vedení a trpělivost při vypracování této diplomové práce.

Obsah

Seznam zkratk	5
Úvod do diplomové práce	6
1. Vznik práva veta a jeho druhy	9
1.1 Vznik práva veta	9
1.2 Druhy práva veta.....	9
1.2.1 Absolutní veto	10
1.2.2 Relativní veto.....	10
1.2.3 Suspenzivní (odkladné, pozdržovací) veto	10
1.2.4 Položkové veto (selektivní)	11
2. Ovlivnění zákonodárného procesu prezidentem ČR	12
3. Současná právní úprava veta prezidenta ČR	14
4. Účel veta	16
5. Odůvodnění vrácení zákona	18
6. Účinnost prezidentského veta	19
6.1 Václav Havel.....	19
6.2 Václav Klaus.....	21
6.3 Miloš Zeman	22
7. Odůvodnění vetovaných zákonů	24
7.1 Václav Havel.....	24
7.2 Václav Klaus.....	31
7.3 Miloš Zeman	44
7.4 Shrnutí pro závěr týkající se druhé výzkumné otázky	45
8. Závěr	51
Seznam použitých zdrojů	54
Shrnutí	57
Summary	57
Seznam klíčových slov	58
Key words list	58

Seznam zkratek

Česká a Slovenská Federativní Republika	ČSFR
Česká národní banka	ČNB
Česká národní rada	ČNR
Česká republika	ČR
Evropská unie	EU
Parlament České republiky	PČR
Poslanecká sněmovna	PS
Slovenská republika	SR
Usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součástí ústavního pořádku České republiky	LZPS
Ústavní pořádek České republiky	ústavní pořádek
Ústavní soud České republiky	ÚS
Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky	BezpČR
Ústavní zákon ČNR č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky	Ústava
Zákon č. 121/1920 Sb., kterým se uvozuje Ústavní listina Československé republiky	Ústava 1920
Zákon č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu	ZÚS
Zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny	JŘPS

Úvod do diplomové práce

Jako téma své diplomové práce jsem si vybral Účinnost veta prezidenta ČR. Ve své práci tak budu zkoumat institut práva veta, které je typickým oprávněním hlav států, ať už se jedná o monarchii nebo republiku.¹ Toto téma mi přijde zajímavé z mnoha důvodů. Jedním z nich je, že systém dělby moci v ČR je vybudován na parlamentní formě vlády, a přesto máme v ČR přímou volbu prezidenta, která je typickým projevem prezidentské formy vlády. Díky tomu je na prezidenta upínána velká pozornost veřejnosti, která může zkreslovat mínění lidí o jeho skutečných právech a povinnostech. Vzhledem k tomu si myslím, že je důležité poznat skutečnou sílu institutů, které vyvažují spravedlivou dělbu moci v právním státě. Proto budu zkoumat institut práva veta, který je právě jedním z takových institutů. Chci posoudit, zda je právo veta dostatečně silným institutem principu brzd a protiváh, nebo je jen přežitkem staré doby a dnes ztrácí svoji funkci. Dalším důvodem, proč se chci věnovat tomuto tématu, je snaha zjistit, zda právo veta přispívá ke zkvalitňování zákonodárného procesu a jeho výstupů, nebo jej jen zdržuje a slouží spíše k vyjadřování politických názorů prezidentem. Téma jsem si vybral i proto, abych rozšířil a doplnil svoji seminární práci z I. ročníku. V této práci jsem se věnoval obdobnému tématu, ale nebyl jsem jej schopen zpracovat v dostatečné a reprezentativní kvalitě. Abych to shrnul, budu se zabývat těmito výzkumnými otázkami:

- 1) Je prezidentské právo veta dostatečně silným institutem systému brzd a protiváh?
- 2) Přispívá prezidentské právo veta ke zkvalitňování zákonodárného procesu a jeho výstupů?

Jak vyplývá již ze samotného názvu diplomové práce, budu zkoumat účinnost práva veta pouze u prezidentů ČR. S ohledem na odevzdání své diplomové práce můj výzkum bude zaměřen pouze na časové období od 1. ledna 1993 do 31. prosince 2016. V mém zkoumání se tak budu zabývat zákony vrácenými prezidenty Havlem, Klausem a Zemanem.

Dosavadní literatura k ústavním právům a povinnostem prezidenta je bohatá. To platí i o literatuře k samotnému právu veta. Z těchto důvodů se domnívám, že by použité zdroje měly obsahovat vše podstatné pro zpracování zvoleného tématu. Ačkoliv se literatura podrobně věnuje teorii i samotné předpisové úpravě práva veta, tak neobsahuje zpracování poznatků fungování práva veta z praxe. Konkrétně mi chybí vyjádření, kolikrát se prezidentské veto nepodařilo přehlasovat, jaké okolnosti to zapříčinily a z jakých důvodů se prezident rozhodl zákon vetovat. Je pravda, že mnou nalezená literatura se částečně o těchto tématech zmiňuje, ale vystačuje si pouze s demonstrativními výčty důvodů vrácení zákona. Dále literatura

¹ Srov. MLSNA, Petr. In RYCHETSKÝ, Pavel (ed). *Ústava České republiky, Ústavní zákon o bezpečnosti*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 488 (čl. 50 Ústavy).

obsahuje jen holá tvrzení, že k nepřehlasování prezidentského veta dochází jen velmi zřídka.² Co se týká výzkumné otázky číslo 2, pak si literatura vystačuje se stručným konstatováním, že veto prezidenta republiky ve funkci zkvalitňování zákonodárního procesu a jeho výstupů selhává.³

Diplomová práce je členěna na dvě části: část teoretickou a část praktickou. Každá z těchto částí se pak dále dělí na kapitoly a podkapitoly, které jsou označeny arabským číslováním. V teoretické části se budu věnovat 5 kapitolám:

1. Vznik práva veta a jeho druhy
2. Ovlivnění zákonodárního procesu prezidentem ČR
3. Současná právní úprava veta prezidenta ČR
4. Účel veta
5. Odůvodnění vrácení zákona

Vznikem práva veta se v první kapitole budu zabývat, abych přehledně uvedl problematiku své diplomové práce a objasnil původ a účel vzniku tohoto dnes již ústavního institutu. Poté se budu věnovat jednotlivým druhům práva veta. Ty jsou do osnovy mé diplomové práce zařazeny, abych rozlišil jednotlivé následky použití různých druhů práva veta. Tyto následky totiž mohou ovlivňovat šance PS veto přehlasovat. V kapitole Ovlivnění zákonodárního procesu prezidentem ČR poukážu na možnosti prezidenta ovlivnit zákonodární proces. Rovněž se ho budu snažit zasadit do rámce českého parlamentního systému a charakterizovat jeho obecná práva a povinnosti. To vše totiž může ovlivnit prezidentovo rozhodnutí o použití veta. Na druhou kapitolu plynule naváže další teoretickou kapitolou, kapitolou třetí, kde se pokusím vymezit současnou právní úpravu prezidentského veta, která účinnost prezidentského veta ovlivňuje ze všeho nejvíc. Tuto právní úpravu budu hledat v zákonech a ústavních zákonech. K jejímu výkladu pak užiji komentáře a judikaturu. V další kapitole se bude zabývat účelem veta. Tento účel se pokusím vymezit prostřednictvím názoru vybraných autorit. V poslední teoretické kapitole se budu věnovat odůvodnění, které je nedílnou součástí každého vetovaného zákona.

V praktické části se budu věnovat těmto kapitolám:

6. Účinnost prezidentského veta
7. Odůvodnění vetovaných zákonů

² Srov. KYSELA, Jan. In KLÍMA, Karel (ed.). *Komentář k Ústavě a Listině*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005, s. 273.

³ Srov. SCHORM, Vít Alexandr. *Prezidentovo právo zákon nepodepsat a vrátit Parlamentu*. In HLOUŠEK, Vít, ŠIMÍČEK, Vojtěch. (ed). *Výkonná moc v ústavním systému České republiky*. Brno: MU, 2004. s. 78

Šestá kapitola je nejdůležitější kapitolou celé mé práce, protože se v ní pokusím odpovědět na první výzkumnou otázku. Za pomoci analytické metody se v ní pokusím vyjádřit, kolik z vetovaných zákonů bylo následně přehlasováno PS a kolik nebylo. Neméně důležitou kapitolou je kapitola sedmá, která nejvíce navazuje na kapitolu pátou. V kapitole Odůvodnění vetovaných zákonů se pokusím odpovědět na druhou výzkumnou otázku. V této kapitole shrnu odůvodnění u všech prezidentských vet a pokusím se určit, jestli byly zákony vráceny z objektivně spravedlivých důvodů. Nejtěžším úkolem, který mě tak čeká, je určit objektivní hledisko, podle kterého bude možné určit, že zákon byl vrácen v souladu se zájmem na zkvalitnění zákonodárného procesu a jeho výstupů.

Pokud jde o další možný výzkum této problematiky, bylo by přínosné zkoumat i počet vrácených zákonů ve vztahu k vládě, která byla v době vetování zákona ve funkci. Přínosné by také bylo navržení změn Ústavy v zájmu zefektivnění principu brzd a protiváh tak, aby byla vytvořena co nejstabilnější platforma systému dělby moci.

1. Vznik práva veta a jeho druhy

1.1 Vznik práva veta

Jak všichni víme, starověká Římská říše byla vrcholem civilizace téměř po tisíc let. Římská říše nebyla tak slavná jen díky své velikosti, ale především pro svoji vyspělost, která se projevovala ve všech odvětvích lidského života: v umění, politice, filozofii, vědě, ale hlavně v právu, které se stalo základem pro vznik Kontinentálního práva v Evropě. S uplatňováním práva veta jsme se také poprvé setkali v Římě. Stalo se tak v období republiky, kdy římská jurisprudencce dosáhla vrcholu. Nejvyššími představiteli Římské republiky byli konzulové. Jejich moc nebyla nikomu odpovědná, však jelikož většina římských úřadů byla kolegiálních, mohla být daná rozhodnutí vetována kolegou v úřadu, tedy jiným konzulem. Později vznikl ještě jeden nový úřad, úřad tribuna lidu. Právě tento tribun, který měl být zástupcem obyčejného lidu, měl také pravomoc veta, které mohl použít i proti rozhodnutí konzulů. Tento princip platil i v ostatních kolegiálních úřadech. Rozhodnutí úředníka mohl vetovat jeho kolega v úřadu nebo jemu nadřízený úředník i tribun lidu. Např. rozhodnutí prétora mohl být zrušeno jiným prétozem, konzulem i tribunem lidu.⁴ Osobně si myslím, že právě v tomto omezení pravomocí jednotlivých úředníků v antickém Římě můžeme sledovat nejen zrod práva veta, ale i zrod principu brzd a protiváh.

Dnes právo veta patří mezi obvyklá oprávnění hlav států, bez ohledu na formu státu nebo vlády. Prezident jako zastupitel výkonné moci zasahuje do zákonodárského procesu. „*Jde o prvek brzd mezi jednotlivými mocemi*“⁵

1.2 Druhy práva veta

Veto latinsky znamená „zakazují“. Podstatou veta je právo nejvyššího orgánu výkonné moci (prezidenta, krále atd.) vyjádřit odporu vůči tomu, aby zákon platil.⁶ Veto tak dává moc znemožnit vydání zákona, nedává ale žádnou jinou možnost ovlivnit zákonodárský proces. Jedná se výlučně o negativní pravomoc. Různé druhy vet můžeme rozlišovat podle různých kritérií:

1. podle možnosti jejich překonání (absolutní a relativní veto)

⁴ DOSTALÍK, Petr. Úloha praetora při formování institutů soukromého práva římského. In LENGYELOVÁ, Daniela (ed.). *Pluralismus moci a práva*. Bratislava: Ústav štátu a práva SAV 2009, s. 163.

⁵ MLSNA, Petr. In RYCHETSKÝ, Pavel (ed). *Ústava České republiky, Ústavní zákon o bezpečnosti*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 488 (čl. 50 Ústavy).

⁶ Srov. Sdružení pro Ottův slovník. *Ottův slovník naučný: ilustrovaná encyklopaedie obecných vědomostí- 26. díl*. Praha: Paseka, 2001. s 39–40.

2. podle časové působnosti (odkladné, suspenzivní)
3. podle rozsahu vetovaných částí zákona (položkové veto)⁷

1.2.1 Absolutní veto

Absolutní veto je veto nepřekonatelné. Disponovali jím například králové a císařové minulosti. Absolutním vetem dojde ke zmaření přijetí zákona. Dnes se s absolutním vetem setkáváme jen zřídka.

Ústava zaručuje prezidentovi vždy určité období od schválení zákona PS, ve kterém může daný zákon vetovat. Pokud během tohoto období prezident zákon nepodepíše, stane se platným právem i bez jeho podpisu, ale pokud ho v této lhůtě PS vrátí a PS ho už nestihne projednat, daný zákon se již nikdy platným právem nestane. Můžeme tedy říct, že i suspenzivní veto se za určitých okolností může stát vetem absolutním. Je to právě v době konce volebního období PS, kdy je PS nucena přerušit legislativní proces. Tato situace je předpokládána § 121 odst. 1 JŘPS.⁸ Výše popsanou situaci lze rovněž označit za tzv. kapesní veto (pocket veto), jehož myšlenka vychází z Ústavy Spojených států amerických. Jako takové nemůže být přehlasováno.⁹

1.2.2 Relativní veto

Relativní veto se vyznačuje tím, že pro jeho překonání v PS nebo v jiném zákonodárném orgánu předpisy vyžadují překonání ztížených podmínek.¹⁰ Můžeme tedy obecně říci, že relativním vetem je i veto prezidenta ČR, protože PS může prezidentovo veto přehlasovat pouze překonáním absolutní většiny 101 poslanců. To je větší počet poslanců, než Ústava požaduje v čl. 39 odst. 2 k přijetí usnesení komory (k přijetí návrhu zákona).

1.2.3 Suspenzivní (odkladné, pozdržovací) veto

Ústava po vzoru většiny republikánských ústav v čl. 50 upravuje právo veta jako veto suspenzivní. To znamená, že může být překonáno.¹¹ Suspenzivním vetem prezident může

⁷ Srov. KYSELA, Jan. In KLÍMA, Karel (ed.). *Komentář k Ústavě a Listině- 1. díl*. 2. rozšířené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, s. 416. (čl. 50 Ústavy)

⁸ § 121 odst. 1 JŘPS zní: *V novém volebním období Sněmovny nelze projednat návrhy, které nebyly projednány a rozhodnuty v minulém volebním období, s výjimkou peticí a návrhů, o nichž je ústavním zákonem oprávněn po rozpuštění Sněmovny rozhodnout Senát, a návrhu vlády podle § 109i.*

⁹ *Presidential vetoes* [online]. house.gov, 29. září 2016 [cit. 21. prosince 2016] Dostupné na <<http://history.house.gov/Institution/Presidential-Vetoes/Presidential-Vetoes/>>

¹⁰ Srov. SCHORM, Vít Alexandr. *Prezidentovo právo zákon nepodepsat a vrátit Parlamentu*. In HLOUŠEK, Vít, ŠIMÍČEK, Vojtěch. (ed). *Výkonná moc v ústavním systému České republiky*. Brno: MU, 2004. s. 79

¹¹ SYLLOVÁ, Jindřiška. In SLÁDEČEK, Vladimír, MIKULE, Vladimír, SYLLOVÁ, Jindřiška. *Ústava České republiky*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016. s. 509 (čl. 50 Ústavy).

pozdržet vstup zákona v platnost, a nikoliv ji tak vyloučit. Parlament se pak vetovaným zákonem znovu zabývá a může prezidentovo veto překonat tím, že ho znovu schválí požadovanou většinou hlasů.

1.2.4 Položkové veto (selektivní)

Veto prezidenta ČR vždy směřuje proti zákonu jako celku. Není tedy možné vetovat jen jednotlivé jeho části či ustanovení. Není tak položkové (selektivní). Je jasné, že zákony většinou nejsou kritizovány jako celky, převážně jde jen o jednotlivá sporná ustanovení. Prezident tak většinou váhá, zda zákon pro jednotlivé výhrady PS vrátit, nebo celý zákon i s chybným ustanovením podepsat.¹²

S položkovým vetem souvisí právo prezidenta vrátit zákon s připomínkami, které by PS pro následné hlasování mohla do vetovaného zákona zapracovat. Takovou pravomocí disponoval např. prezident Československé republiky podle § 47 Ústavy 1920. PS by tak mohla schválit zákon ve znění prezidentových připomínek. To je podle mě velice povedené řešení, které slouží ke spokojenosti všech. PS by tak měla možnost napravit nedostatky zákona, na které prezident upozorňuje, snadno a rychle.

¹² Srov. KOUDELKA, Zdeněk. *Prezident republiky*. Praha: Leges, 2011, 102 s.

2. Ovlivnění zákonodárného procesu prezidentem ČR

Stejně jako ve většině parlamentních demokraciích je role prezidenta převážně reprezentativní. Nic na tom nezměnila ani změna způsobu volby prezidenta. Prezident zastupuje stát navenek, přijímá a pověřuje vedoucí zastupitelských misí, sjednává a ratifikuje mezinárodní smlouvy, je vrchním velitelem ozbrojených sil. Dále prezident jmenuje a jmenuje a povyšuje generály, uděluje milosti atd. (čl. 63 Ústavy). Prezident je z výkonu své funkce neodpovědný (čl. 54 odst. 3 Ústavy), a tak většina jeho pravomocí podléhá kontrasignaci předsedy vlády nebo jím pověřeného člena vlády. To ovšem neplatí pro právo veta, které je dle čl. 62 písm. h) Ústavy v samostatné kompetenci prezidenta.

Ústava nedává prezidentovi oprávnění zákonodárné iniciativy, ale i přesto může mít prezident vliv na zákonodárnou iniciativu. Využije-li právě tohoto vlivu, sníží se tím pravděpodobnost vetování zákona a dojde tak ke zrychlení a dost možná i ke zkvalitnění samotného zákonodárného procesu a jeho výstupů. Tento vliv může být uplatňován především skrze následující prostředky:

1. Právo kdykoliv se účastnit zasedání vlády i obou komor PČR, jejich výborů a komisí. Prezidentu se udělí slovo, kdykoliv o to požádá. (čl. 64 odst. 1 Ústavy)
2. Právo účastnit se schůzí vlády, vyžádat si od vlády a jejích členů zprávy a projednávat s vládou nebo s jejími členy otázky, které patří do jejich působnosti. (čl. 64 odst. 2 Ústavy)
3. Možnost uplatnit svůj neformální vliv

Naopak PČR může snížit pravděpodobnost vetování zákona tím, že prezidenta průběžně seznamuje s vývojem projednávání návrhu zákona, případně předem zapracovává prezidentovi připomínky. Jan Kysela však podotýká, že k tomu v praxi příliš nedochází.¹³

Selžou-li tyto prostředky a jiné zákonné pojistky zkvalitňování zákonodárného procesu jako je např. projednání návrhů zákona v druhé komoře PČR, prezident může vetovat zákon. Jenže vetem to nekončí! Pokud je veto přehlasováno, prezident má ještě jednu možnost, jak zákonu zabránit, aby zůstal platným právem. Prezident může k ÚS podat návrh na zrušení zákona nebo některých jeho ustanovení.¹⁴

¹³ KYSELA, Jan. In KLÍMA, Karel (ed.). *Komentář k Ústavě a Listině- 1. díl. 2. rozšířené vydání*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, s. 417. (čl. 50 Ústavy)

¹⁴ Prezident je k takovému návrhu oprávněn dle čl. 54 odst. 3, čl. 87 odst. 1 písm. a) Ústavy a čl. 64 odst. 1 písm. a) ZÚS

Této možnosti nejčastěji využíval prezident Václav Havel, který se během svého funkčního období obrátil na ÚS desetkrát.¹⁵

¹⁵ nalus.usoud.cz

3. Současná právní úprava veta prezidenta ČR

Prezident republiky má právo vrátit přijatý zákon s výjimkou zákona ústavního, s odůvodněním do patnácti dnů ode dne, kdy mu byl postoupen. O vráceném zákonu hlasuje PS znovu. Pozměňovací návrhy nejsou přípustné. Jestliže PS setrvá na vráceném zákonu nadpoloviční většinou všech poslanců, zákon se vyhlásí. Jinak platí, že zákon nebyl přijat.

Z čl. 62 Ústavy vyplývá, že se jedná o pravomoc prezidenta, která nepodléhá kontrasignaci předsedy vlády nebo jím pověřeného člena vlády. Jde tak o pravomoc, kterou prezident prosazuje svůj autonomní vliv na zákonodárný proces.¹⁶ Kdyby tomu tak nebylo, moc výkonná by dostala pod kontrolu moc zákonodárnou a došlo by tak k neúměrné nevyváženosti v systému dělby.

Prezident může vrátit pouze přijatý zákon. To je zákon, který byl v souladu s Ústavou projednán oběma komorami PČR. Návrh zákona se tak stane přijatým zákonem okamžikem, kdy byl přijat oběma komorami PČR.¹⁷ Prezident tak může PS vrátit jakýkoliv zákon s výjimkou zákona ústavního (čl. 62 odst. 1 písm. h) Ústavy). K tomuto omezení je třeba navíc zmínit, že podle čl. 8 BezpČR po dobu stavu ohrožení státu nebo válečného stavu prezident republiky nemá právo vracet zákon přijatý ve zkráceném jednání. Dle výkladu Ústavy prezident nemá pravomoc vetovat ani zákonná opatření Senátu.¹⁸

Prezident je oprávněn zákon vrátit PS ve lhůtě 15 dnů ode dne, kdy mu byl postoupen. Podle § 98 JŘPS postupuje přijaté zákony prezidentovi předseda PS, který tak činí ve třech stejnopisech v listinné podobě. Podle čl. 50 odst. 2 Ústavy vrátí-li prezident republiky přijatý zákon PS do 15 dnů ode dne, kdy mu byl postoupen, doručí se vrácený zákon a stanovisko prezidenta poslancům. Předseda PS předloží vrácený zákon PS na nejbližší schůzi, nejdříve však za deset dnů od jeho doručení poslancům. Lhůta 15 dnů je určena podle dnů a podle § 98 odst. 2 JŘPS počíná dnem, který následuje po postoupení návrhu předsedou PS. Zajímavá je ovšem i otázka, kdy daná lhůta končí. V souladu s judikaturou ÚS je třeba počítání lhůty vyložit tak, že případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Důležité je rovněž zmínit, že tato lhůta je lhůtou na doručení, nikoliv na rozhodnutí.¹⁹

¹⁶ Srov. SCHORM, Vít Alexandr. Prezidentovo právo zákon nepodepsat a vrátit Parlamentu. In HLOUŠEK, Vít, ŠIMÍČEK, Vojtěch. (ed). *Výkonná moc v ústavním systému České republiky*. Brno: MU, 2004. s. 82.

¹⁷ ŠÍN, Zbyněk. Prezident republiky a zákonodárství. *Právní rádce*, 1995, č. 2, s. 7

¹⁸ Tamtéž

¹⁹ náleží Ústavního soudu ze dne 17. prosince 1997, sp. zn. Pl. ÚS 33/97, podobně MIKULE, Vladimír. K výkladu článku 50 odst. 1 Ústavy, *Časopis pro právní vědu a praxi*, 1997, č. 4, s.

Za obligatorní položku, bez které by PS o vráceném zákonu nemusela znovu hlasovat, Ústava považuje odůvodnění, které musí prezident předložit společně s vráceným zákonem. Více k odůvodnění vráceného zákona viz kapitola č. 5 a 7.

O vráceném zákonu hlasuje PS znovu. Ústava k hlasování o vetovaném zákonu zpřísňuje podmínky, PS musí přehlasovat prezidentské veto nadpoloviční většinou všech poslanců. Můžeme tedy říci, že veto je podle Ústavy vetem relativním. PS k vrácenému zákonu nesmí přijímat pozměňovací návrhy, hlasuje tedy znovu přesně o tom znění, které již jednou přijala. Tyto pravidla mají podle Suchánka zamezit prodlužování zákonodárného procesu jednáním o nových pozměňovacích návrzích.²⁰ Prezidentské veto tak není vetem selektivním, protože vždy směřuje proti zákonu jako celku.

Podle čl. 62 písm. h) Ústavy prezident republiky vrací přijaté zákony PČR, ale podle čl. 50 odst. 2 Ústavy o nich znovu hlasuje už jen PS. Jedná se tak o privilegium, které má PS vůči Senátu. V případech, kdy PS nesetrvá na vráceném zákonu nadpoloviční většinou všech poslanců, nastupuje dle čl. 50 odst. 2 právní fikce nepřijetí zákona. Pokud je zákon přijat a PS setrvá na svém původním usnesení, zákon se vyhlásí a zveřejní ve Sbírce zákonů. „*Spolu se zákonem se ve Sbírce zákonů uveřejňuje i usnesení PS o tom, že setrvala na zákonu vráceném prezidentem. Publikace tohoto usnesení je fakultativní a založena na ústavní zvyklosti.*“²¹

Veto podle české právní úpravy je prvkem systému brzd a protiváh mezi zákonodárnou a výkonnou mocí. Jedná se o veto suspenzivní a relativní, které se za určitých podmínek může chovat i jako veto absolutní.

²⁰ SUCHÁNEK, Radovan. In BAHYLOVÁ, Lenka a kol. *Ústava České republiky*. Praha: Linde 2010. s. 609–620. (čl. 50 Ústavy)

²¹ KYSELA, Jan. In KLÍMA, Karel (ed.). *Komentář k Ústavě a Listině- 1. díl. 2. rozšířené vydání*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, s. 419. (čl. 50 Ústavy), podobně SUCHÁNEK, Radovan a kol. *Ústava České republiky: 15 let platnosti základního zákona*. Praha: Leges, 2009. 165 s.

4. Účel veta

Jan Wintr považuje prezidenta jako „*garanta řádu, strážce hodnot, na nichž spočívá náš stát.*“ Prezident svým vetem přinutí PS, aby vrácený zákon ještě jednou posoudila a aby prokázala, že zákon má potřebnou demokratickou legitimitu, protože opětovným hlasováním dojde k nutnosti souhlasu absolutní většiny poslanců.²² K podobnému závěru došel i ÚS v nálezu ze dne 15. února 2007. Využití veta prezidentem je podle něj jednou z pojistek řádného legislativního procesu (další pojistkou může být například přezkum zákonů Senátem), protože funkce prezidenta je koncipována jako nepolitická a nespočívá v tvorbě konkurenční politiky ve vztahu k vládě. Jelikož Ústava koncipuje prezidenta jako mimostranický ústavní orgán, je předurčen ke kontrole dodržování ústavnosti legislativního procesu²³

Při rozhodování o udělení veta by měl prezident působit ve stylu pořekadla tichá voda, břehy mele. To znamená, že by tohoto práva měl použít pouze při ohrožení principů české ústavnosti, ohrožení zájmu většiny občanů a celé české společnosti. Tohoto práva by pak prezident neměl použít v situacích, kdy prosazuje jen svůj subjektivní politický názor nebo při změně státního zřízení, přeje-li si to většina národa atd.

Na tomto postoji se shodnou snad všichni, ale v realitě závisí, jak se tyto zásady konkrétně vyloží. Z tohoto důvodu se česká společnost dělí na dvě vzájemně se popírající názorové větve. Jedna z nich tvrdí, že by právo veta mělo být využíváno velmi střídmě a že by prezident měl využívat spíše jiných prostředků k zasahování do zákonodárského procesu a byl pouze jen takovou pojistkou pro případ nouze, kdy všechny ostatní už selžou. S tímto názorem souhlasil například bývalý prezidentský kandidát Vladimír Franz: „*Vetovat zákon je tou poslední možností. Prezident sice nemá zákonodárskou iniciativu, ale může do legislativního procesu aktivně vstupovat. Má právo kdykoli se zúčastnit zasedání vlády i parlamentu a kdykoli tam promluvit. To je jedna z možností. Může uplatnit i svůj neformální vliv, ale nemůže a nesmí se stát vrchním lobbistou a hájit nějaké skupinové zájmy.*“²⁴ Myslím, že je zřejmé, že hodnotil tento problém pod vlivem tehdejší politické situace, kdy Václav Klaus vrátil PS jeden zákon za druhým. Zajímavé na tom je, že i Václav Klaus byl jako předseda vlády podle svého prohlášení z roku 2001 podobného názoru: „*Veto*

²² WINTR, Jan. *Principy českého ústavního práva*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. s 95–96.

²³ nálezu Ústavního soudu ze dne 15. února 2007, sp. zn. Pl. ÚS 77/06

²⁴ KURFIŘTOVÁ, Tereza. *Ostatní kandidáti na prezidenta jsou nepřijatelní!* [online]. eurozpravy.cz, 14. srpna 2012 [cit. 12. září 2016]. Dostupné na <<http://m.domaci.eurozpravy.cz/politika/54899-ostatni-kandidati-na-prezidenta-jsou-neprijatelni/>>

*prezidenta, to má být jednou za desetiletí, a ne aby se pan prezident několikrát za týden pokusil vetovat zákon, to už je podle mě pošlapání základních prvků parlamentní demokracie*²⁵ Nejspíše změnil názor a uvědomil si, že zákonodárci schválí víc než jeden špatný zákon za deset let. Ostatně to je i jeho argument. Podle Václava Klause a Ladislava Jakla bylo v jeho volebních obdobích schváleno daleko víc špatných zákonů, než tomu bylo za Václava Havla.²⁶

Někteří považují Václava Klause za představitele druhé názorové větve, která střídmost neprosazuje a zastává prezidentovu volnost při vetování zákonů.²⁷

²⁵ ŠÍDLO, Jindřich. *Předposlední veto* [online]. Ihned.cz, [cit. 21. ledna 2017]. 18. září 2012. Dostupné na <<http://dialog.ihned.cz/sidlo/c1-57534650-predposledni-veto>>

²⁶ JAKL, Ladislav. *Veta prezidenta Václava Klause*. Praha: Institut Václava Klause, 2017. s. 12–13

²⁷ PEHE, Jiří. *Politický zápisník-2006, Prezidentova veta jako nástroj politického boje* [online]. pehe.cz, [cit. 21. ledna 2017]. Dostupné na <<http://www.pehe.cz/zapisnik/2006/prezidentova-veta-jako-nastroj-politickeho-boje>>

5. Odůvodnění vrácení zákona

Odůvodnění je podle čl. 50 odst. 1 Ústavy obligatorní součástí prezidentského veta. Jeho absenci lze zhojit jedině v případě, že prezident zašle odůvodnění dodatečně ve lhůtě stanovené k samotnému vrácení zákona.²⁸ V opačném případě by PS o vráceném zákonu nemusela znovu hlasovat, poněvadž by k jeho vrácení prezident nenaplnil zákonné podmínky. Podle Radovana Suchánka by ani dodatečně zasláné odůvodnění nebylo důvodem pro zhojení vzniklé vady. Totéž podle něj platí i pro případnou změnu odůvodnění. Kdyby chtěl prezident uvést odůvodnění k vrácenému zákonu na pravou míru, musel by tak využít svého práva podle čl. 64 odst. 1 Ústavy a požádat o slovo na schůzi PS, na níž by se mělo o vráceném zákonu znovu hlasovat.²⁹

Obsah ani rozsah odůvodnění veta není stanoven a je dán čistě úvahou prezidenta, který je v tomto ohledu vázán pouze slibem podle čl. 59 odst. 2 Ústavy.³⁰ V podstatě ale může být důvod pro vrácení zákona jakýkoliv. Prezidenti nejčastěji vrací zákony z následujících důvodů:

- Neslučitelnost zákona s ústavním pořádkem
- Odlišný politický názor prezidenta
- Hospodářské dopady zákona
- Sociální dopady
- Morální postoj prezidenta
- Důvody procesního charakteru
- Další (mezinárodní dopady, filosofické a jiné důvody)

Bez ohledu na výše zmíněné se prezident pokouší svým odůvodněním ovlivnit následné hlasování PS. Pokouší se tak přesvědčit váhavé poslance, aby hlasovali proti přehlasování veta. Odůvodnění je totiž „*prvkem přezkoumatelnosti prezidentova rozhodnutí*“ a hraje zásadní roli v novém rozhodování poslanců.³¹

Na tuto teoretickou kapitolu naváží 7. praktickou kapitolou, ve které se budu zabývat konkrétními odůvodněními vetovaných zákonů.

²⁸ Podrobněji SYLLOVÁ, Jindřiška. In SLÁDEČEK, Vladimír, MIKULE, Vladimír, SYLLOVÁ, Jindřiška. *Ústava České republiky*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016. s. 510–511 (čl. 50 Ústavy).

²⁹ SUCHÁNEK, Radovan. In BAHYLOVÁ, Lenka a kol. *Ústava České republiky*. Praha: Linde 2010. s. 615 (čl. 50 Ústavy)

³⁰ Čl. 59 odst. 2 Ústavy zní: *Slib prezidenta republiky zní: "Slibuji věrnost České republice. Slibuji, že budu zachovávat její Ústavu a zákony. Slibuji na svou čest, že svůj úřad budu zastávat v zájmu všeho lidu a podle svého nejlepšího vědomí a svědomí."*

³¹ KYSELA, Jan. In KLÍMA, Karel (ed.). *Komentář k Ústavě a Listině- 1. díl. 2. rozšířené vydání*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, s. 417. (čl. 50 Ústavy)

6. Účinnost prezidentského veta

V této fázi své diplomové práce se budu věnovat účinnosti prezidentova veta. Myslím si, že tato kapitola je nejdůležitější pro celou diplomovou práci. Pokusím se v ní totiž vyčíslit, v kolika procentech případů se prezidentské veto nepodařilo přehlasovat. Zároveň se pokusím zaznamenat i stěžejní důvod, proč tomu tak bylo. Současně s následující kapitolou by tato měla být založena na analytické metodě výzkumu. Nyní se budu chronologicky věnovat všem prezidentům ČR a vetovaným zákonům, které vrátili PS. Budu se tedy věnovat zákonům vráceným PS od 1. ledna 1993 do 31. prosince 2016. Podle zjištěných výsledků se pokusím odpovědět na výzkumnou otázku číslo 1.

Pro zajímavost uvádím, že prezident Masaryk za celých 17 let ve funkci vetoval pouze 11 zákonů, které následně Národní shromáždění buď nepřijalo, nebo přijalo v prezidentem navrhovaném znění. Nutno však podotknout, že Ústava 1920 upravovala prezidentské právo veta odlišně od Ústavy.³²

Vliv na postavení prezidenta a tím i vliv na úspěch prezidentových rozhodnutí mají i osobní vlastnosti jednotlivých prezidentů. Schopnost dobré komunikace, argumentace a třeba i vzdělání tak ovlivňují schopnost prezidenta prosadit své myšlenky prostřednictvím výkonu svých pravomocí.³³ Proto se pokusím u každého jednotlivého prezidenta shrnout i jeho dosavadní život.

6.1 Václav Havel

Václav Havel byl prezidentem ČR v letech 1993 až 2003. Předtím byl prezidentem i Československé republiky. Zvláštností je, že nebyl produktem žádné politické strany a do funkce prezidenta se dostal díky své účasti v boji proti totalitnímu režimu, který vyvrcholil politickým převratem v roce 1989. V zahraničí byl Havel uznávaný především jako bojovník za demokracii. Díky svým postojům a činům se stal veřejnou autoritou a respektovanou osobou i v politickém prostředí ČR po roce 1993.³⁴

³² SOBOTA, Emil a kol. *Československý prezident republiky*. Praha: Orbis, 1934. s. 160, 164–166, 168. Nalezeno přes KOUDELKA, Zdeněk. *Prezident republiky: Veto*. Praha: Leges, 2011. 102 s.

³³ SUCHÁNEK, Radovan a kol. *Ústava České republiky: 15 let platnosti základního zákona*. Praha: Leges, 2009. s. 153.

³⁴ Pražský hrad. *Prezidenti v minulosti-Václav Havel* [online]. hrad.cz, [cit. 21. září 2016]. Dostupné na <<http://www.hrad.cz/cs/prezident-cr/prezidenti-v-minulosti/vaclav-havel.shtml>>

Prezident Havel vetoval celkem 27 zákonů. Jen 5 z nich následně nebylo přehlasováno.³⁵ První veto v historii samostatné ČR použil prezident Havel proti zákonu ze dne 7. července 1993, kterým se mění a doplňuje zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění zákona č. 35/1993 Sb. Pro přehlasování prezidentova veta hlasovalo pouze 30 poslanců, prezident tak svým vetem zabránil přijetí zákona.³⁶ Dalším zákonem, který se PS nepodařilo přehlasovat, byl zákon ze dne 19. dubna 1995, kterým se mění a doplňuje zákon č. 37/1989 Sb. o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi ve znění zákona č. 425/1990 Sb. V tomto případě PS nebyla schopna prezidenta přehlasovat zřejmě i proto, že šlo o i pro dnes kontroverzní téma, omezování kouření na veřejnosti a někteří poslanci se obrátili s prosbou o vetování zákona přímo na prezidentskou kancelář.³⁷ Třetím zákonem, který se nepodařilo přehlasovat, byl zákon ze dne 20. dubna 1995 o ocenění některých účastníků národního boje za osvobození v souvislosti s 50. výročím ukončení 2. světové války. Pro jeho přijetí se v opakovaném hlasování vyslovilo jen 78 poslanců.³⁸ Zákon ze dne 22. ledna 1997, kterým se mění a doplňuje zákon č. 138/1973 Sb. o vodách ve znění zákona ČNR č. 425/1990 Sb. a zákona č. 114/1995 Sb. nebyl následně PS přijat na doporučení ústavně právního výboru, který PS navrhl, aby vyhověla prezidentu republiky.³⁹

Posledním zákonem, který nebyl přehlasován, ba o něm nebylo ani hlasováno, byl zákon o změně některých zákonů v oblasti živnostenského podnikání a o zrušení některých nařízení vlády. Zákon schválený PČR mu byl doručen dne 13. června 2002 a zákon vrátil dne 27. června 2002.⁴⁰ Jelikož mandát PS zvolené v roce 1998 vypršel již 20. června 2002, PS tak neměla možnost zákon vrácený prezidentem znovu projednat.⁴¹

Důležité je rovněž zmínit, že prezident se desetkrát pokusil o zrušení zákona nebo zrušení jeho jednotlivých ustanovení návrhem podle § 64 odst. 1 ZÚS. ÚS mu osmkrát vyhověl.⁴²

³⁵ CHRASTILOVÁ, Brigita, MIKEŠ, Petr. *Prezident republiky Václav Havel a jeho vliv na československý právní řád*. Praha: Aspi Publishing, 2003, s. 104.

³⁶ Stenoprotokol z jednání Poslanecké sněmovny ze dne 15. září 1993, 12. schůze, 1993–1996 [online]. psp.cz, [cit. 12. září 2016]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/eknih/1993ps/stenprot/012schuz/s012013.htm#r9>>

³⁷ Stenoprotokol z jednání Poslanecké sněmovny ze dne 24. května 1995, 31. schůze, 1993–1996 [online]. psp.cz, [cit. 12. září 2016]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/eknih/1993ps/stenprot/031schuz/s031012.htm#h66>>

³⁸ Stenoprotokol z jednání Poslanecké sněmovny ze dne 24. května 1995, 31. schůze, 1993–1996 [online]. psp.cz, [cit. 12. září 2016]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/eknih/1993ps/stenprot/031schuz/s031008.htm#h34>>

³⁹ Stenoprotokol z jednání Poslanecké sněmovny ze dne 2. dubna 1997, 10. schůze, 1996–1998 [online]. psp.cz, [cit. 12. září 2016]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/eknih/1996ps/stenprot/010schuz/s010040.htm#h134>>

⁴⁰ *Návrh zákona o změně zákonů v oblasti živnostenského podnikání*, Sněmovní tisk 978, Poslanecká sněmovna, 3. období, 1998–2002 [online]. psp.cz, [cit. 12. září 2016]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=3&t=978>>

⁴¹ *Společná česko-slovenská digitální parlamentní knihovna, Dokumenty českého a slovenského parlamentu* [online]. psp.cz, [cit. 12. září 2016]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/eknih/index.htm>>

⁴² nalus.usoud.cz

6.2 Václav Klaus

Václav Klaus byl prezidentem republiky také dvě volební období. Ve funkční období byl v letech 2003 až 2013. Zdá se, že Klaus byl oproti Havlovi osobou diametrálně odlišnou. Před tím, než se stal prezidentem ČR, vystudoval ekonomickou vysokou školu, stal se historickým prvním předsedou vlády ČR, byl ministrem financí i předsedou PS. Oproti svému předchůdci tak nejprve prošel mnoha politickými funkcemi.⁴³ V prezidentském úřadu se vyznačoval hlavně svou snahou „rozšiřujícím způsobem interpretovat některé své ústavní pravomoci.“⁴⁴

Prezident Klaus vetoval do konce svého volebního období rekordních 63 zákonů,⁴⁵ přestože svého předchůdce Václava Havla kritizoval za to, že veto používá příliš často.⁴⁶ Z těchto 63 vrácených zákonů následně nebylo přehlasováno pouze 11, přičemž o 7 z nich PS nehlasovala, protože prezident vrátil zákony PS v době, kdy už je nestihla projednat. Prvním zákonem, který se nepodařilo přehlasovat, byla novela zákona o hodnocení a snižování hluku v životním prostředí a novela zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Výsledek hlasování byl velice těsný, pro jeho přijetí bylo 100 poslanců, zákon tedy nebyl přijat o pouhý jeden hlas. Zajímavé na nepřijetí tohoto zákona je, že se hlasovalo dokonce čtyřikrát, poněvadž byla třikrát zpochybněna věrohodnost hlasování.⁴⁷ Druhým zákonem, který PS nepřehlasovala, byla v roce 2005 novela trestního řádu a trestního zákona.⁴⁸ Dalším nepřehlasovaným zákonem byla novela zákona o Státním fondu ČR pro podporu a rozvoj české kinematografie a novela zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Hlasování o tomto zákonu bylo posledním hlasováním PS zvolené v roce 2002,⁴⁹ proto následující 4 zákony, které byly prezidentem vetovány v průběhu od 6. do 9. června 2006 již nebyly v PS projednány. Jedná se o novelu zákona o obcích, o

⁴³ Pražský hrad. *Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. září 2016]. Dostupné na <<https://www.hrad.cz/cs/prezident-cr/prezidenti-v-minulosti/vaclav-klaus>>

⁴⁴ SUCHÁNEK, Radovan a kol. *Ústava České republiky: 15 let platnosti základního zákona*. Praha: Leges, 2009. s. 151.

⁴⁵ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. září 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/index.shtml>>

⁴⁶ HAVLÍN, Tomáš. *Klaus už překonal Havla. Vetoval víc zákonů* [online]. idnes.cz, 9. června 2006 [cit. 29. 9. 2016]. Dostupné na <http://zpravy.idnes.cz/klaus-uz-prekonal-havla-vetoval-vic-zakonu-f26-domaci.aspx?c=A060609_124605_zahranicni_tha>

⁴⁷ Stenoprotokol z jednání Poslanecké sněmovny ze dne 22. února 2005, 41. schůze, 2002–2006 [online]. psp.cz, [cit. 12. září 2016]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/041schuz/s041326.htm>>

⁴⁸ Stenoprotokol z jednání Poslanecké sněmovny ze dne 12. října 2005, 48. schůze, 2002–2006 [online]. psp.cz, [cit. 12. září 2016]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/048schuz/s048060.htm#h68>>

⁴⁹ Stenoprotokol z jednání Poslanecké sněmovny ze dne 23. května 2006, 56. schůze, 2002–2006 [online]. psp.cz, [cit. 12. září 2016]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/056schuz/s056038.htm#h45>>

krajích a hlavní město Praze⁵⁰, novelu zákona o ochraně hospodářské soutěže⁵¹, zákon o náhradním výživném⁵² a o novelu zákona o péči a zdraví lidu.⁵³ Ve volebním období PS zvolené v roce 2006 se nepodařilo přehlasovat prezidentovo veto proti novele zákona o ochraně zvířat.⁵⁴ Poslední zákony, které prezident vetoval a PS je nepřehlasovala, byly zákon o zahrádkářské činnosti,⁵⁵ zákona o ČNB⁵⁶ a novela zákona o loteriích.⁵⁷ Tyto zákony prezident vetoval rovněž v době, ve které je PS již nestihla znovu projednat.

6.3 Miloš Zeman

Miloš Zeman má rovněž vysokoškolské ekonomické vzdělání. Stejně jako Václav Klaus prošel mnoha politickými funkcemi. Na rozdíl od něj i Václava Havla byl však zvolen do úřadu prezidenta republiky v přímých volbách. Do úřadu byl zvolen roku 2013 a je v něm dodnes.⁵⁸ Jak už jsem zmínil výše, budu se zajímat o veta, které udělil do konce roku 2016.

Prezident Zeman ke konci roku 2016 vetoval 6 zákonů.⁵⁹ U jednoho z nich PS prezidentovo veto nepřehlasovala. Šlo o novelu zákona o odpadech. Pro jeho přehlasování hlasoval pouze jeden poslanec, poněvadž PS zaslala Senátu ke schválení jiné znění navrhovaného zákona, než sama schválila. Prezident se tak svým vetem pokusil napravit závažnou legislativní chybu a PS mu tak vyšla vstříc.⁶⁰

V předcházejících podkapitolách můžeme vidět, že bez ohledu na obsazení PS a bez ohledu na počet koaličních poslanců, není pro PS větším problémem přehlasovat prezidentovo

⁵⁰ *Novela zákona o obcích*, Sněmovní tisk 972, Poslanecká sněmovna, 4. období, 2002–2006 [online]. psp.cz, [cit. 12. září 2016]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=4&T=972>>

⁵¹ *Novela zákona o ochraně hospodářské soutěže*, Sněmovní tisk 1214, Poslanecká sněmovna, 4. období, 2002–2006 [online]. psp.cz, [cit. 12. září 2016]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=4&T=1214>>

⁵² *Návrh zákona o náhradním výživném*, Sněmovní tisk 964, Poslanecká sněmovna, 4. období, 2002–2006 [online]. psp.cz, [cit. 12. září 2016]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=4&T=964>>

⁵³ *Novela zákona o péči o zdraví lidu*, Sněmovní tisk 1045, Poslanecká sněmovna, 4. období, 2002–2006 [online]. psp.cz, [cit. 12. září 2016]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=4&T=1045>>

⁵⁴ Stenoprotokol z jednání Poslanecké sněmovny ze dne 11. března 2008, 28. schůze, 2006–2010 [online]. psp.cz, [cit. 12. září 2016]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/eknih/2006ps/stenprot/028schuz/s028009.htm>>

⁵⁵ *Návrh zákona o zahrádkářské činnosti (zahrádkářský zákon)*, Sněmovní tisk 791, Poslanecká sněmovna, 5. období, 2006–2010 [online]. psp.cz, [cit. 12. září 2016]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=5&T=791>>

⁵⁶ *Vládní návrh zákona o ČNB*, Sněmovní tisk 800, Poslanecká sněmovna, 5. období, 2006–2010 [online]. psp.cz, [cit. 12. září 2016]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=5&T=800>>

⁵⁷ *Novela zákona o loteriích*, Sněmovní tisk 971, Poslanecká sněmovna, 5. období, 2006–2010 [online]. psp.cz, [cit. 12. září 2016]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=5&T=971>>

⁵⁸ Pražský hrad. *Miloš Zeman* [online]. hrad.cz, [cit. 11. března 2017]. Dostupné na <<https://www.hrad.cz/cs/prezident-cr/soucasny-prezident-cr/zivotopis>>

⁵⁹ Pražský hrad. *Aktuální tiskové zprávy* [online]. hrad.cz, [cit. 11. ledna 2017]. Dostupné na <<https://www.hrad.cz/cs/pro-media/tiskove-zpravy/aktualni-tiskove-zpravy>>

⁶⁰ Stenoprotokol z jednání Poslanecké sněmovny ze dne 14. května 2013, 53. schůze, 2010–2013 [online]. psp.cz, [cit. 12. září 2016]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/eknih/2010ps/stenprot/053schuz/s053103.htm#h93>>

veto. Jedinou problémovou situací vytváří jen schválení zákonů na sklonku volebního období PS.

Úspěšnost vet Václava Havla proti přijetí vetovaných zákonů byla 18,5 % (5 z vetovaných zákonů z 27 nebylo přehlasováno), úspěšnost Václava Klause je podobná, 17,5 % (11 z 63). Jeho úspěšnost však výrazně klesá v případě nezapočtení kapesních vet. Klaus totiž vetoval hned 7 zákonů, o kterých PS nestihla hlasovat. U Miloše Zemana se jedná o jeden nepřehlasovaný zákon ku pěti přehlasovaným. Jeho procentuální úspěšnost uplatnění veta je tak 16,7 %. On zatím kapesního veta nevyužil. Je třeba připomenout, že zákony vetované kapesním vetem nelze brát jako zákony, které byly opětovně řádně projednány. Proto jsou v tabulce pod tímto textem uvedeny i výsledky úspěšnosti použití veta bez zákonů vrácených kapesních vetem.

Abych učinil dílčí závěr, celkem bylo v období od 1. ledna 1993 do 31. prosince 2016 v ČR vetováno 96 zákonů. Pouze 17 z nich nebylo následně přehlasováno. Přitom je třeba podotknout, že o 8 z nich se ani znovu nehlasovalo. V tomto období byli ve funkci tři různí prezidenti, 13 vlád⁶¹ a 7 různých PS.⁶² Porovnáme-li procento případů, kdy se prezidentské veto nepodařilo přehlasovat, dojdeme k závěru, že nejúspěšnější byli Václav Havel a Miloš Zeman. Odečteme-li případy kapesního veta, suverénně nejméně úspěšný byl Václav Klaus. K nepřehlasování prezidentského veta však dochází jen zhruba v 10 % případů nových hlasování. Veto proto není dostatečně silným institutem systému brzd a protiváh.

Prezident ČR	Počet vet	Počet nepřehlasovaných	Z toho kapesních	Procento případů, kdy se nepodařilo přehlasovat	Procento případů, kdy se nepodařilo přehlasovat (bez kapesních vet)
Václav Havel	27	5	1	18,5 %	15,4 %
Václav Klaus	63	11	7	17,5 %	7,1 %
Miloš Zeman	6	1	0	16,7 %	16,7 %
Celkem	96	17	8	17,7 %	10,2 %

⁶¹ BUCHERT, Viliam. *Máme třináctou vládu za 23 let, tím se skutečně nemůžeme chlubit* [online]. reflex.cz, 30. ledna 2014 [cit. 31. října 2016]. Dostupné na <<http://www.reflex.cz/clanek/komentare/54291/viliam-buchert-mame-trinactou-vladu-za-23-let-tim-se-skutecne-nemuzeme-chlubit.html>>

⁶² Společná česko-slovenská digitální parlamentní knihovna, Dokumenty českého a slovenského parlamentu [online]. psp.cz, [cit. 12. září 2016]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/eknih/index.htm>>

7. Odůvodnění vetovaných zákonů

V této kapitole vyberu jednotlivé důvody, pro které byly vetované zákony vráceny. Z výsledného seznamu důvodů se poté pokusím učinit závěry relevantní pro téma této diplomové práce. Především se pokusím nalézt odpověď na druhou výzkumnou otázku, zda právo veta zkvalitňuje zákonodárny proces a jeho výstupy. Také zjistím, pro jaké důvody prezidenti vetují nejčastěji.

Pro pořádek je nutno uvést, že jsem si vědom, že všechny vetované zákony prezidenti vetovali především na základě svých subjektivních mínění, proto se pokusím podle dostupných informací nalézt co nejvíce objektivní měřítko a vyvodit z něj relevantní závěr pro výzkumnou otázku. Toto měřítko je založeno na dvou kritériích.

1. ÚS alespoň část vetovaného zákona zrušil pro důvody uvedené v odůvodnění veta.
2. Jedná se o zjevnou vadu v proceduře přijímání zákonů nebo zjevný rozpor zákona s ústavním pořádkem.

Doplňujícím kritériem je zamítavý postoj Senátu, protože zamítnutí Senátem značí, že zákon nemá všeobecnou podporu a je sporný. Proto si myslím, že je pro kvalitu zákonodárného procesu jedině dobře, když takový zákon prezident PS vrátí, aby hlasováním prokázala, že napadený zákon má v PS skutečnou a širokou podporu.⁶³ Navíc Senát je rovněž pojistkou řádného legislativního procesu. První kritérium jsem vybral, protože ÚS je nejvyšším soudním orgánem ochrany ústavnosti a jako takový může závazně vyslovit protiústavnost zákona. Zjevným rozporem zákona s ústavním pořádkem jsou pro účely této kapitoly případy, kdy prezident vetoval pro retroaktivitu zákona a PS mu pak vyšla vstříc.

Vetované zákony, které nebyly opětovně přehlasovány, a jejich odůvodnění jsou v následujících podkapitolách označeny tučně. Zákony, které byly zamítnuty Senátem, a zákony, jejichž ustanovení byla zrušena ÚS, jsou v tabulce označeny písmenem X.

7.1 Václav Havel

1. **Novela zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění zákona č. 35/1993 Sb.**⁶⁴

- **Prezident nesouhlasil s rozšířením imunity poslanců nad rámec čl. 27 Ústavy. Navíc by zákon působil retroaktivně.**⁶⁵

⁶³ Srov. WINTR, Jan. *Principy českého ústavního práva*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. s 96.

⁶⁴ *Novela z. ČNR č.13/93 Sb.celní zákon*, Sněmovní tisk 383, Poslanecká sněmovna, 1. období, 1992–1996 [online]. psp.cz, [cit. 5. března 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=1&T=383>>

2. Novela zákona ČNR č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích ve znění zákona č. 72/1994 Sb. a zákona č. 85/1994 Sb. Tato novela byla vyhlášena pod č. 273/1994 Sb.⁶⁶
 - Prezident nepovažoval za spravedlivé zrušit osvobození od správních poplatků pro charitativní a humanitární organizace.⁶⁷
3. Novela zákona ČNR č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění zákona č. 164/1993 Sb. Tato novela byla vyhlášena pod č. 275/1994 Sb.⁶⁸
 - Prezident nesouhlasil s tím, že novela zrušila dočasnost používání oprávnění vydaných na základě předpisů platných před účinností zákona č. 360/1992 Sb. Novela tak založila nerovné podmínky pro výkon vysoce odborné činnosti a zvýhodnila tak ty, co nerespektovali zákon.⁶⁹
4. **Zákon o ocenění některých účastníků národního boje za osvobození v souvislosti s 50. výročím ukončení 2. světové války.**⁷⁰
 - **Zákon měl podle prezidenta zásadní právní vady a byl nespravedlivý.**⁷¹
5. **Novela zákona č. 37/1989 Sb., o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi, ve znění zákona č. 425/1990 Sb.**⁷²
 - **Prezident zákonu vytýkal, že nedával výrobcům dostatečný čas, aby výrobky opatřily novým zdravotním poučením. Prezident se**

⁶⁵ CHRASTILOVÁ, Brigita, MIKEŠ, Petr. *Prezident Václav Havel a jeho vliv na československý a český právní řád*. Praha: Aspi, 2003. s 457–458.

⁶⁶ *Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon o správních poplatcích*, Sněmovní tisk 1216, Poslanecká sněmovna, 1. období, 1992–1996 [online]. psp.cz, [cit. 5. března 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=1&T=1216>>

⁶⁷ CHRASTILOVÁ, Brigita, MIKEŠ, Petr. *Prezident republiky Václav Havel a jeho vliv na československý právní řád*. Praha: Aspi Publishing, 2003, s. 461

⁶⁸ *Zákon, kterým se mění zákon o výkonu povolání autorizovaných*, Sněmovní tisk 1299, Poslanecká sněmovna, 1. období, 1992–1996 [online]. psp.cz, [cit. 5. března 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=1&T=1299>>

⁶⁹ CHRASTILOVÁ, Brigita, MIKEŠ, Petr. *Prezident republiky Václav Havel a jeho vliv na československý právní řád*. Praha: Aspi Publishing, 2003, s. 459–460

⁷⁰ *Zákon o ocenění národního boje za osvobození*, Sněmovní tisk 1475, Poslanecká sněmovna, 1. období, 1992–1996 [online]. psp.cz, [cit. 5. března 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=1&T=1475>>

⁷¹ CHRASTILOVÁ, Brigita, MIKEŠ, Petr. *Prezident republiky Václav Havel a jeho vliv na československý právní řád*. Praha: Aspi Publishing, 2003, s. 464

⁷² *Novela zákona o ochraně před alkoholismem*, Sněmovní tisk 1449, Poslanecká sněmovna, 1. období, 1992–1996 [online]. psp.cz, [cit. 5. března 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=1&T=1449>>

rovněž pozastavil nad tím, že tento zákon nepřímo novelizoval zároveň i zákon jiný.⁷³

6. Novela zákona ČNR č.279/1992 Sb., o některých dalších předpokladech pro výkon některých funkcí obsazovaných ustanovením nebo jmenováním příslušníků Policie ČR a příslušníků Sboru nápravné výchovy ČR. Novela byla vyhlášena pod č. 256/1995 Sb.⁷⁴

7. Novela zákona č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích ČSFR, ČR a SR, ve znění nálezu Ústavního soudu ze dne 26. 11. 1992. Tato novela byla vyhlášena pod č. 254/1995 Sb.⁷⁵

- Prezident považoval za nevhodné prodloužit účinnost zákona v situaci, kdy na vytvoření souhrnné úpravy, která by danou problematiku upravovala komplexně, zbývalo ještě dost času.⁷⁶

8. **Novela č.138/1973 Sb., o vodách, ve znění zákona ČNR č. 425/1990 Sb., a zákona č. 114/1995 Sb.⁷⁷**

- **Prezident vrátil, protože měl obavu podepsat zákon, který by mohl působit retroaktivně.⁷⁸**

9. Novela zákona ČNR č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů. Tato novela byla vyhlášena pod č. 243/1997 Sb.⁷⁹

- Prezident po etické stránce nesouhlasil s tím, že k výcviku zvířat se budou moci používat jiná živá zvířata.⁸⁰ (Pozn. o tomto zákoně PS opětovně také nehlasovala, jelikož se PS domnívala, že prezident nestihl lhůtu k vrácení zákona. ÚS z tohoto důvodu zákon poté celý

⁷³ CHRASTILOVÁ, Brigita, MIKEŠ, Petr. *Prezident republiky Václav Havel a jeho vliv na československý právní řád*. Praha: Aspi Publishing, 2003, s. 462–463

⁷⁴ *Novela zák.č.279/1992 Sb., o předp. pro výkon přísl.*, Sněmovní tisk 1865, Poslanecká sněmovna, 1. období, 1992–1996 [online]. psp.cz, [cit. 5. března 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=1&T=1865>>

⁷⁵ *Novela zák.č.451/1991, kterým stanoví předp.pro výkon*, Sněmovní tisk 1864, Poslanecká sněmovna, 1. období, 1992–1996 [online]. psp.cz, [cit. 5. března 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=1&T=1864>>

⁷⁶ CHRASTILOVÁ, Brigita, MIKEŠ, Petr. *Prezident republiky Václav Havel a jeho vliv na československý právní řád*. Praha: Aspi Publishing, 2003, s. 467–471

⁷⁷ *Návrh novely vodního zákona*, Sněmovní tisk 34, Poslanecká sněmovna, 2. období, 1996–1998 [online]. psp.cz, [cit. 5. března 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=2&T=34>>

⁷⁸ CHRASTILOVÁ, Brigita, MIKEŠ, Petr. *Prezident republiky Václav Havel a jeho vliv na československý právní řád*. Praha: Aspi Publishing, 2003, s. 472

⁷⁹ *Návrh zákona na ochranu zvířat proti týrání*, Sněmovní tisk 99, Poslanecká sněmovna, 2. období, 1996–1998 [online]. psp.cz, [cit. 5. března 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=2&T=99>>

⁸⁰ CHRASTILOVÁ, Brigita, MIKEŠ, Petr. *Prezident republiky Václav Havel a jeho vliv na československý právní řád*. Praha: Aspi Publishing, 2003, s. 473

zrušil. Vzhledem k výjimečnosti tohoto případu tento zákon není zahrnut v zpracovaných statistikách.)⁸¹

10. Novela zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, a novela zákon ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Tato novela byla vyhlášena pod č. 112/1998 Sb.⁸²

- Prezident se obával, že v rámci nové úpravy dojde spíše k postihu obětí než pachatelů.⁸³

11. Novela zákona ČNR č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění zákona č. 70/1994 Sb. Tato novela byla vyhlášena pod č. 149/1998 Sb.⁸⁴

- Prezident zákon vrátil, protože se domníval, že jde o protiústavní diskriminaci právnických osob se zahraniční účastí a fyzických osob v hospodářské soutěži. Současně by mohlo jít o porušení mezinárodních závazků ČR.⁸⁵ Senát zamítl.⁸⁶

12. Novela zákona č. 42/1992 Sb., o úpravě majetkových vztahů a vypořádání majetkových nároků v družstvech, ve znění pozdějších předpisů. Novela byla vyhlášena pod č. 144/1999 Sb.⁸⁷

- Zákon podle prezidenta oslabuje důvěru v právo a oslabuje ochranu vlastnického práva. Prezident rovněž poukázal na nerovné postavení vlastníků k nároku na vyrovnání.⁸⁸ Senát zamítl.⁸⁹

13. Novela zákona č.85/1996 Sb., o advokacii a zákon č.140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů. Novela byla vyhlášena pod č. 210/1999 Sb.⁹⁰

⁸¹ náleží Ústavního soudu ze dne 17. prosince 1997, sp. zn. Pl. ÚS 33/97

⁸² *Návrh na změnu a doplnění zákona č.140/1961 Sb.*, Sněmovní tisk 179, Poslanecká sněmovna, 2. období, 1996–1998 [online]. psp.cz, [cit. 5. března 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=2&T=179>>

⁸³ CHRASTILOVÁ, Brigita, MIKEŠ, Petr. *Prezident republiky Václav Havel a jeho vliv na československý právní řád*. Praha: Aspi Publishing, 2003, s. 478

⁸⁴ *Návrh novely zákona o loteriích a jiných podobných hrách*, Sněmovní tisk 300, Poslanecká sněmovna, 2. období, 1996–1998 [online]. psp.cz, [cit. 5. března 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=2&T=300>>

⁸⁵ CHRASTILOVÁ, Brigita, MIKEŠ, Petr. *Prezident republiky Václav Havel a jeho vliv na československý právní řád*. Praha: Aspi Publishing, 2003, s. 479

⁸⁶ Tamtéž s. 152–153

⁸⁷ *Novela zákonů č. 42/1992 Sb., č. 586/92 Sb., a č. 569/91 Sb.*, Sněmovní tisk 62, Poslanecká sněmovna, 3. období, 1998–2002 [online]. psp.cz, [cit. 5. března 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=3&T=62>>

⁸⁸ CHRASTILOVÁ, Brigita, MIKEŠ, Petr. *Prezident republiky Václav Havel a jeho vliv na československý právní řád*. Praha: Aspi Publishing, 2003, s. 480

⁸⁹ Tamtéž s. 155

⁹⁰ *Vládní návrh novely zákona o advokacii*, Sněmovní tisk 134, Poslanecká sněmovna, 3. období, 1998–2002 [online]. psp.cz, [cit. 5. března 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=3&T=134>>

- Prezident považoval výjimku z vyškrtnutí ze seznamu advokátů pro členy vlády, poslance, senátory a další za neodůvodněnou a ústavně nepřijatelnou.⁹¹
14. Novela zákona č. 125/1997 Sb., o odpadech, ve znění zákona č. 167/1998 Sb. Tato novela byla publikována pod č. 37/2000 Sb.⁹²
- Prezident daný zákon vrátil především kvůli tomu, že zákon mohl být v rozporu s LZPS, která stanovuje, že daně a poplatky je možné ukládat jen na základě zákona.⁹³
15. Novela zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do PČR a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 212/1996 Sb. a nálezu Ústavního soudu uveřejněného pod č. 243/1999 Sb. Tato novela byla vyhlášena pod č. 204/2000 Sb.⁹⁴
- Prezident tento zákon vetoval, protože se neztotožnil se změnami poměrného volebního systému. Tento systém měl být obohacen o zavedení většinových prvků. Navíc některé navrhované změny prezident považoval za protiústavní.⁹⁵
16. Novela zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů. Novela byla vyhlášena pod č. 340/2000 Sb.⁹⁶
- Prezident vytýkal této novele konstrukci na výplatu stálého příspěvku. Považoval ji za protiústavní, protože podle něj odporovala volné soutěži politických stran.⁹⁷
17. Novela zákona č. 6/1993 Sb., o ČNB, ve znění pozdějších předpisů, a novela zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů. Novela byla vyhlášena pod č. 442/2000 Sb.⁹⁸

⁹¹ CHRASTILOVÁ, Brigita, MIKEŠ, Petr. *Prezident republiky Václav Havel a jeho vliv na československý právní řád*. Praha: Aspi Publishing, 2003, s. 481

⁹² *Návrh novely zákona o odpadech*, Sněmovní tisk 229, Poslanecká sněmovna, 3. období, 1998–2002 [online]. psp.cz, [cit. 5. března 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=3&T=229>>

⁹³ CHRASTILOVÁ, Brigita, MIKEŠ, Petr. *Prezident republiky Václav Havel a jeho vliv na československý právní řád*. Praha: Aspi Publishing, 2003, s. 482–483

⁹⁴ *Vládní návrh zákona o volbách do Parlamentu ČR*, Sněmovní tisk 585, Poslanecká sněmovna, 3. období, 1998–2002 [online]. psp.cz, [cit. 5. března 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=3&T=585>>

⁹⁵ CHRASTILOVÁ, Brigita, MIKEŠ, Petr. *Prezident republiky Václav Havel a jeho vliv na československý právní řád*. Praha: Aspi Publishing, 2003, s. 484–485

⁹⁶ *Novela zák. o sdružování v politických stranách*, Sněmovní tisk 513, Poslanecká sněmovna, 3. období, 1998–2002 [online]. psp.cz, [cit. 5. března 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=3&T=513>>

⁹⁷ CHRASTILOVÁ, Brigita, MIKEŠ, Petr. *Prezident republiky Václav Havel a jeho vliv na československý právní řád*. Praha: Aspi Publishing, 2003, s. 486–487

⁹⁸ *Novela zákona o České národní bance*, Sněmovní tisk 537, Poslanecká sněmovna, 3. období, 1998–2002 [online]. psp.cz, [cit. 5. března 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=3&T=537>>

- Prezident novele vytýkal, že neodůvodněně a v rozporu s Ústavou zasáhla do autonomního postavení ČNB.⁹⁹ Senát zamítl.¹⁰⁰
18. Novela zákona č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích ČSFR, ČR a SR, ve znění pozdějších předpisů. Tato novela byla vyhlášena pod č. 422/2000 Sb.¹⁰¹
19. Novela zákona č. 279/1992 Sb., o některých dalších předpokladech pro výkon některých funkcí obsazovaných ustanovením nebo jmenováním příslušníků Policie ČR a příslušníků Sboru nápravné výchovy ČR, ve znění pozdějších předpisů. Novela byla vyhlášena pod č. 424/2000 Sb.¹⁰²
- Prezident zůstal konzistentní ve svém postupu z roku 1995. Poslancům vytkl, že prodlužováním platnosti těchto zákonů jen odsunují přijetí zákonů o státní službě, které by řešily předpoklady pro výkon veřejných funkcí komplexně.¹⁰³
20. Zákon č. 170/2001 Sb., o státním dluhopisovém programu na úhradu závazků plynoucích ze Smlouvy mezi vládou ČR, vládou SR a vládou Spolkové republiky Německo o ukončení vzájemného zúčtovacího styku v převoditelných rublech a vypořádání vzájemných závazků a pohledávek, které vznikly jako saldo v převoditelných rublech ve prospěch Spolkové republiky Německo, o změně zákona č. 407/2000 Sb., o státním dluhopisovém programu na částečnou náhradu škody zemědělským subjektům postiženým suchem v roce 2000, a o změně zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů
- Prezident se vymezuje vůči začleňování obsahově zcela nesouvisící novely do původně navrženého zákona. Jako další argument prezident zmiňuje, že PS se neseznámila s rozhodnutím ÚS o výplatě stálých

⁹⁹ CHRASTILOVÁ, Brigita, MIKEŠ, Petr. *Prezident republiky Václav Havel a jeho vliv na československý právní řád*. Praha: Aspi Publishing, 2003, s. 488–489

¹⁰⁰ Tamtéž s. 180–181

¹⁰¹ *Novela zák. o předpoklad. pro výkon funkcí ve st. org.*, Sněmovní tisk 596, Poslanecká sněmovna, 3. období, 1998–2002 [online]. psp.cz, [cit. 5. března 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=3&T=596>>

¹⁰² *Novela zák. o předpok. pro výkon přísl. Policie ČR*, Sněmovní tisk 597, Poslanecká sněmovna, 3. období, 1998–2002 [online]. psp.cz, [cit. 5. března 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=3&T=597>>

¹⁰³ CHRASTILOVÁ, Brigita, MIKEŠ, Petr. *Prezident republiky Václav Havel a jeho vliv na československý právní řád*. Praha: Aspi Publishing, 2003, s. 490

příspěvků pro politické strany. Navrženou novelou by tak byla porušena LZPS.¹⁰⁴

21. Zákon č. 168/2001 Sb., o dálničním obchvatu Plzně

- Prezident zákonu vyčítal, že zákon řeší pouze konkrétní případ a nepamatuje tak na úpravu všech obdobných případů. Nejvážnější důsledek prezident spatřoval v tom, že bylo vstupováno do již zahájených a neukončených správních řízení. Tím došlo k porušení principu právní jistoty¹⁰⁵

22. Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů

- Podle prezidenta institut prodloužení licence až o 12 let omezuje možnost vstupu nových zájemců o provozování televizního a rozhlasového vysílání. Tím došlo k omezení ústavně zaručeného práva na podnikání. Mezi dalšími důvody prezident jmenuje, že zákon nepřímo novelizuje zákon o telekomunikacích a tím pádem činí náš právní řád více nepřehledný.¹⁰⁶

23. Zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů

- Prezident zákon vrátil, protože podle zákona církve nemohou provozovat vlastní zdravotnická zařízení a zařízení sociálních služeb a tím tak dochází k rozporu s LZPS. Senát zamítl¹⁰⁷

24. Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů.

- Prezident zákon vetoval, protože se domníval, že institut smluvní rodiny je zneužitelný a v rozporu s LZPS.¹⁰⁸ Senát zamítl.¹⁰⁹

25. Zákon č. 154/2002 Sb., o přechodném financování některých sociálně zdravotních dávek horníků

¹⁰⁴ Tamtéž s. 491–492

¹⁰⁵ Tamtéž s. 495

¹⁰⁶ Tamtéž s. 498–499

¹⁰⁷ Tamtéž s. 500–501

¹⁰⁸ Tamtéž s. 502

¹⁰⁹ Tamtéž s. 207–209

- Prezident zákon vrátil, protože by se z dosud nenárokové dotace pro horníky stala dotace nároková a krytá v plném rozsahu ze státního rozpočtu. To by bylo v rozporu se zákonem o rozpočtových pravidlech.¹¹⁰
26. Novela zákona č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu, ve znění pozdějších předpisů, a o změně dalších zákonů. Novela byla vyhlášena pod č. 192/2002 Sb.¹¹¹
- Prezident má obavu, že bude-li Kodex Českého rozhlasu schvalovat pouze PS, může dojít k podmanění nezávislých medií politickou reprezentací.¹¹²
27. Novela zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů a o změně dalších zákonů¹¹³
- Prezident zákon vrátil z důvodu nesouhlasu s legislativní praxí, kdy dochází k jedné změně zákona za druhou. Tím se podle prezidenta právní řád činí nepřehledným a nesrozumitelným a dochází tak k ohrožení stability právního řádu.¹¹⁴

7.2 Václav Klaus

1. Zákon č. 162/2003 Sb., o podmínkách provozování zoologických zahrad a o změně některých zákonů
 - Dle stanoviska prezidenta se jedná o jednoúčelový zákon, který posiluje byrokracii. Zákon ztěžuje podmínky pro vstup do oboru a bezdůvodně zvýhodňuje vybranou skupinu prospěšných činností.¹¹⁵
2. Novela zákona č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Novela byla vyhlášena pod č. 322/2003 Sb.¹¹⁶

¹¹⁰ Tamtéž s. 503–504

¹¹¹ *Vládní návrh zákona o Českém rozhlasu*, Sněmovní tisk 976, Poslanecká sněmovna, 3. období, 1998–2002 [online]. psp.cz, [cit. 5. března 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=3&T=976>>

¹¹² CHRASTILOVÁ, Brigita, MIKEŠ, Petr. *Prezident republiky Václav Havel a jeho vliv na československý právní řád*. Praha: Aspi Publishing, 2003, s. 505–506

¹¹³ *Návrh zák. o změně zák. v oblasti živnost. podnikání*, Sněmovní tisk 978, Poslanecká sněmovna, 3. období, 1998–2002 [online]. psp.cz, [cit. 5. března 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=3&T=978>>

¹¹⁴ CHRASTILOVÁ, Brigita, MIKEŠ, Petr. *Prezident republiky Václav Havel a jeho vliv na československý právní řád*. Praha: Aspi Publishing, 2003, s. 508–509

¹¹⁵ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. září. 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/293.shtml>>

¹¹⁶ *Vládní návrh zákona o dani z přidané hodnoty*, Sněmovní tisk 205, Poslanecká sněmovna, 4. období, 2002–2006 [online]. psp.cz, [cit. 5. března 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=4&T=205>>

- Prezident zákon vrátil pro negativní dopady do podnikatelského prostředí a pro chybějící posouzení zákona Senátem.¹¹⁷
3. Novela zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Novela byla vyhlášena pod č. 455/2003 Sb.¹¹⁸
 - Novela je izolovaným opatřením, kterým nelze problémy zdravotnictví řešit. Novela rovněž znevýhodňuje postavení drobných podnikatelů.¹¹⁹
 4. Novela zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů. Novela byla publikována pod č. 453/2003 Sb.¹²⁰
 - Dávky jsou snižovány selektivně, nespravedlivě a nesystémově. Stát se snaží šetřit na OSVČ.¹²¹
 5. Novela zákon č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů. Novela byla vyhlášena pod č. 83/2004 Sb.¹²²
 - Novela rozšiřuje pravomoci ÚS a vlády na úkor PČR a otevírá český právní řád zásahům cizích autorit.¹²³
 6. Novela zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů. Novela byla vyhlášena pod č. 85/2004 Sb.¹²⁴
 - Požadavky na bezúhonnost a odbornou kvalifikaci zemědělského podnikatele jsou dle prezidenta protiústavní¹²⁵
 7. Novela zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů. Novela byla vyhlášena pod č. 156/2004 Sb.¹²⁶

¹¹⁷ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. září. 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/525.shtml>>

¹¹⁸ *Novela z. o pojistném na všeob. zdrav. pojištění*, Sněmovní tisk 399, Poslanecká sněmovna, 4. období, 2002–2006 [online]. psp.cz, [cit. 5. března 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=4&T=399>>

¹¹⁹ Klaus, Václav. *Prezident republiky vetoval zákon o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění* [online]. klaus.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.klaus.cz/clanky/1828>>

¹²⁰ *Novela z. o stát. sociální podpoře*, Sněmovní tisk 397, Poslanecká sněmovna, 4. období, 2002–2006 [online]. psp.cz, [cit. 5. března 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=4&T=397>>

¹²¹ Klaus, Václav. *Prezident republiky vetoval zákon o státní sociální podpoře* [online]. klaus.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.klaus.cz/clanky/901>>

¹²² *V. n. z. o Ústavním soudu*, Sněmovní tisk 284, Poslanecká sněmovna, 4. období, 2002–2006 [online]. psp.cz, [cit. 5. března 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=4&T=284>>

¹²³ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. září 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/1025.shtml>>

¹²⁴ *Novela z. o zemědělství*, Sněmovní tisk 350, Poslanecká sněmovna, 4. období, 2002–2006 [online]. psp.cz, [cit. 5. března 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=4&T=350>>

¹²⁵ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. října 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/1026.shtml>>

¹²⁶ *Novela z. o péči o zdraví lidu*, Sněmovní tisk 419, Poslanecká sněmovna, 4. období, 2002–2006 [online]. psp.cz, [cit. 5. března 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=4&T=419>>

- Prezident novele vyčítá, že neprošla standartním připomínkovým řízením a že tvoří registr nemocných lidí, a nikoliv registr jejich nemocí.¹²⁷
8. Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty
9. Zákon č. 234/2004 Sb., kterým se v souvislosti s přijetím zákona o dani z přidané hodnoty mění některé zákony a přijímají některá další opatření
- Prezident se domnívá, že tato úprava bude mít negativní důsledky na hospodářské subjekty a občany v ČR¹²⁸
10. Novela zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu a o změně některých dalších zákonů. Novela byla vyhlášena pod č. 537/2004 Sb.¹²⁹
11. Novela zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Novela byla vyhlášena pod č. 539/2004 Sb.¹³⁰
- Prezident se domnívá, že jde o protiústavní úpravu, poněvadž nutí občana opustit vlast proti své vůli.¹³¹
- 12. Zákon o hodnocení hluku v životním prostředí a o změně zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů¹³²**
- **Zákon se snaží regulovat neregulovatelné a jen zahlcuje právní řád. Bude mít nepříznivý dopad na veřejné i soukromé rozpočty a obsahuje přílepek¹³³**
13. Novela zákona č. 238/1992 Sb., o některých opatřeních souvisejících s ochranou veřejného zájmu a o neslučitelnosti některých funkcí, v pozdějším znění (zákon o střetu zájmů). Novela byla vyhlášena pod č. 96/2005 Sb.¹³⁴

¹²⁷ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. října 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/1081.shtml>>

¹²⁸ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. října 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/1237.shtml>>

¹²⁹ *Novela z. trestní zákon*, Sněmovní tisk 514, Poslanecká sněmovna, 4. období, 2002–2006 [online]. psp.cz, [cit. 5. března 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=4&T=514>>

¹³⁰ *Novela z. o trestním řízení soudním*, Poslanecká sněmovna, 4. období, 2002–2006 [online]. psp.cz, [cit. 5. března 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=4&T=533>>

¹³¹ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. září 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/2000.shtml>>

¹³² *V.n.z. o hodnocení a snižování hluku v životním prostředí*, Sněmovní tisk 639, Poslanecká sněmovna, 4. období, 2002–2006 [online]. psp.cz, [cit. 5. března 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=4&T=639>>

¹³³ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. září 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/2001.shtml>>

- Zákon obsahuje přímou novelu zákona o volbách do obecních zastupitelstev a přímou novelu zákona o volbách do krajských zastupitelstev, a proto by měl být dle čl. 40 Ústavy schválen i Senátem. Zákon tak neprošel ústavní legislativní procedurou.¹³⁵
14. Novela zákona č. 2/1991 Sb., o kolektivním vyjednávání, ve znění pozdějších předpisů. Novela byla vyhlášena pod č. 255/2005 Sb.¹³⁶
- Zákon je v rozporu s rozhodnutím ÚS, který podobnou normu již jednou zrušil. Senát zamítl.¹³⁷
15. Zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce
16. Zákon č. 253/2005 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o inspekci práce.
- Oba z důvodu odlišného politického názoru. Senát je zamítl¹³⁸
17. Novela zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Novela byla vyhlášena pod č. 392/2005 Sb.
- Prezident je proti omezení pravomocí územních samosprávných celků, pokud jde o poskytování zdravotní péče.¹³⁹ Senát zamítl.¹⁴⁰
- 18. Novela zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů a novela zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.¹⁴¹**
- **Odlišný politický názor na institut korunního svědka. Navrhovaná právní úprava je nesystémová a nepotřebná. Senát zamítl.¹⁴²**

¹³⁴ *Novela z. o střetu zájmů*, Sněmovní tisk 550, Poslanecká sněmovna, 4. období, 2002–2006 [online]. psp.cz, [cit. 5. března 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=4&T=550>>

¹³⁵ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. září 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/2008.shtml>>

¹³⁶ *Novela z. o kolektivním vyjednávání*, Sněmovní tisk 721, Poslanecká sněmovna, 4. období, 2002–2006 [online]. psp.cz, [cit. 5. března 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=4&T=721>>

¹³⁷ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. září 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/2305.shtml>>

¹³⁸ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. září 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/2308.shtml>>

¹³⁹ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. září 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/2634.shtml>>

¹⁴⁰ *Novela zákona o ochraně veřejného zdraví*, Sněmovní tisk 824, Poslanecká sněmovna, 4. období, 2002–2006 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=4&T=824>>

¹⁴¹ *Novela z. o trestním řízení soudním*, Sněmovní tisk 802, Poslanecká sněmovna, 4. období, 2002–2006 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=4&T=802>>

19. Novela zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů a novela zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů. Novela byla vyhlášena pod č. 441/2005 Sb.

- Prezident zákon vetoval pro nepřiměřené dopady na zemědělce, domnívá se, že navrhovaná metoda úpravy je zastaralá a neefektivní.¹⁴³ Senát zamítl.¹⁴⁴

20. Zákon č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů.

- Odlišný morální a politický názor na otázku registrovaného partnerství¹⁴⁵

21. Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění

22. Zákon č. 189/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o nemocenském pojištění

- Odlišný politický názor na placení nemocenské zaměstnavatelem.¹⁴⁶

23. Novela zákona č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů. Novela byla vyhlášena pod č. 191/2006 Sb.¹⁴⁷

- Prezident nesouhlasil s tím, aby se provozování lyžařských vleků stalo živností vázanou. Dle něj se jedná o nadměrnou snahu regulovat každou lidskou činnost.¹⁴⁸

24. Zákon č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě

- Dle prezidenta jde o rozpor s LZPS. Takto pojatý zákon může vést k ohrožení výkonu vlastnických práv¹⁴⁹

¹⁴² Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. září 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/2636.shtml>>

¹⁴³ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. září 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/2687.shtml>>

¹⁴⁴ *Novela zákona státního zemědělského intervenčního fondu*, Sněmovní tisk 846, Poslanecká sněmovna, 4. období, 2002–2006 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=4&T=846>>

¹⁴⁵ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. září 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/3339.shtml>>

¹⁴⁶ *Stanovisko prezidenta k tisku 1005/0*, Poslanecká sněmovna, 4. období, 2002–2006 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=4&ct=1005&ct1=7>>

¹⁴⁷ *Novela z. o drahách*, Sněmovní tisk 906, Poslanecká sněmovna, 4. období, 2002–2006 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=4&T=906>>

¹⁴⁸ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. září 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/3390.shtml>>

25. Zákon č. 247/2006 Sb., o omezení provozu zastaváren a některých jiných provozoven v noční době

- Podle prezidenta se jednalo o jeden z nejhorších předpisů roku. Pochybení zákonodárců viděl především v nesystémovosti zákona. Lepší by bylo řešit tuto problematiku novelou živnostenského zákona.¹⁵⁰

26. Zákon č. 245/2006 Sb., o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních a o změně některých zákonů

- Rozpor některých částí zákona s ústavním pořádkem, opuštění stávajících principů, nesystémovost a možné negativní hospodářské dopady.¹⁵¹ Senát zamítl.¹⁵²

27. Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce

28. Zákon č. 264/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákoníku práce

- Nepřehlednost, nesrozumitelnost zákona a odlišný politický názor na úpravu práv mezi zaměstnanci a zaměstnavateli. Mezi dalšími důvody prezident uvádí zamítnutí Senátem.¹⁵³

29. **Novela zákona č. 241/1992 Sb., o Státním fondu ČR pro podporu a rozvoj české kinematografie, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů¹⁵⁴**

- **Prezident neviděl důvod, proč privilegiovat podnikatele ve filmovém průmyslu z veřejných zdrojů. Další vadou je nepřipravenost zákona¹⁵⁵**

¹⁴⁹ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. září 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/3410.shtml>>

¹⁵⁰ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. září 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/3465.shtml>>

¹⁵¹ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. září 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/3480.shtml>>

¹⁵² *Novela zákona o veřejných ústavních zdravotních zařízeních*, Sněmovní tisk 810, Poslanecká sněmovna, 4. období, 2002–2006 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=4&T=810>>

¹⁵³ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. září 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/3502.shtml>>

¹⁵⁴ *Novela z. o St. fondu ČR pro rozvoj kinematografie*, Sněmovní tisk 854, Poslanecká sněmovna, 4. období, 2002–2006 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=4&T=854>>

¹⁵⁵ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. září 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/3515.shtml>>

30. Novela zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, novela zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů, a novela zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.¹⁵⁶

- **Vráceno pro zákaz souběhu funkcí komunálních politiků a pro zamítnutí Senátem¹⁵⁷**

31. Zákon o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů¹⁵⁸

- **Negativní dopad na tuzemské dodavatelské subjekty a zamítnutí Senátem. Zákon navíc během jednání odmítly všechny zúčastněné strany¹⁵⁹**

32. Zákon o náhradním výživném a o změně některých souvisejících zákonů

- **Odlíšný politický názor na zlepšení ekonomické situace nezaopatřených dětí. Zákon snižoval odpovědnost rodičů a jejich povinnosti přenášel na stát (daňové poplatníky).¹⁶⁰ Senát zamítl.¹⁶¹**

33. Novela zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony¹⁶²

- **Zákon obsahoval přílepký, které nebyly projednány. V připomínkovém řízení nabyly zcela jiné než navrhované podoby. Zákon by v praxi mohl způsobit chaos z důvodu dvojkolejnosti v uznávání kvalifikací. Senát jej rovněž zamítl¹⁶³**

34. Novela zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů¹⁶⁴

- **Odpor vlády a Senátu. Prezident rovněž nesouhlasil se zavedením kontaktního norování¹⁶⁵**

¹⁵⁶ *Novela z. o obcích*, Sněmovní tisk 972, Poslanecká sněmovna, 4. období, 2002–2006 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=4&T=972>>

¹⁵⁷ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. září 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/3603.shtml>>

¹⁵⁸ *Novela z. o ochraně hospodářské soutěže*, Sněmovní tisk 1214, Poslanecká sněmovna, 4. období, 2002–2006 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=4&T=1214>>

¹⁵⁹ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. října 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/3608.shtml>>

¹⁶⁰ *Stanovisko prezidenta k tisku 964/0*. Poslanecká sněmovna, 4. období, 2002–2006 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=4&ct=964&ct1=9>>

¹⁶¹ *Návrh zákona o náhradním výživném*, Sněmovní tisk 964, Poslanecká sněmovna, 4. období, 2002–2006 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=4&T=964>>

¹⁶² *Novela zákona o péči o zdraví lidu*, Sněmovní tisk 1045, Poslanecká sněmovna, 4. období, 2002–2006 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=4&T=1045>>

¹⁶³ *Stanovisko prezidenta k tisku 1045/0*. Poslanecká sněmovna, 4. období, 2002–2006 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=4&ct=1045&ct1=7>>

¹⁶⁴ *Novela z. na ochranu zvířat proti týrání*, Sněmovní tisk 184, Poslanecká sněmovna, 5. období, 2006–2010 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=5&T=184>>

35. Novela zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů. Novela byla vyhlášena pod č. 216/2008 Sb.¹⁶⁶

- Prezident zákon považuje za nedomyšlený, nepřehledný a nesrozumitelný. Proti zákonu se vyslovila vláda i Senát. Oznámení o majetkových poměrech zákon zavádí na špatný okruh lidí.¹⁶⁷

36. Zákon č. 198/2009 Sb., rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon)

- Prezident zákon považuje pouze za idealistický, a nikoli právní. Rovněž se domnívá, že zákon je zbytečný a snaží se odstranit nerovnost v situacích, ve kterých je přirozeným jevem.¹⁶⁸

37. Novela zákona č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Novela byla vyhlášena pod č. 371/2008 Sb.¹⁶⁹

- Přenos kontroly nad chemickým průmyslem na orgány EU může vyvolat nechtěné následky. Náklady související s touto změnou jsou na hranici únosnosti pro chemický průmysl.¹⁷⁰

38. Zákon č. 326/2009 Sb., o podpoře hospodářského růstu a sociální stability

- Jedná se o nesystémový, chybný a diskriminační zákon. Navíc zákon obsahuje duplicitní novelu, která zapleveluje právní řád.¹⁷¹

39. Zákon č. 395/2009 Sb., o významné tržní síle při prodeji zemědělských a potravinářských produktů a jejím zneužití

- Nevhodný způsob regulace, nepříznivý dopad na spotřebitele. Navíc prezident už zákon podobného charakteru vetoval dříve.¹⁷²

¹⁶⁵ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. září 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/5239.shtml>>

¹⁶⁴ *Novela z. o střetu zájmů*, Sněmovní tisk 171, Poslanecká sněmovna, 5. období, 2006–2010 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=5&T=171>>

¹⁶⁷ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. října 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/5393.shtml>>

¹⁶⁸ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. října 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/5391.shtml>>

¹⁶⁹ *Novela z. o chemických látkách*, Sněmovní tisk 444, Poslanecká sněmovna, 5. období, 2006–2010 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=5&T=444>>

¹⁷⁰ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. října 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/5536.shtml>>

¹⁷¹ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. října 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/1.shtml>>

¹⁷² Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. října 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/2.shtml>>

40. Novela zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Novela byla publikována pod č. 436/2009 Sb.¹⁷³

- Novela je proti zájmu většiny občanů a hrozí dalšími průtahy v průběhu povolování staveb. Navíc byl zákon přijat za zvláštních okolností v průběhu prvního čtení¹⁷⁴

41. Novela zákona č. 211/2000 Sb. o Státním fondu rozvoje bydlení a o změně zákona č. 171/1991 Sb. o působnosti orgánů ČR ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby a Fondu národního majetku ČR, ve znění pozdějších předpisů. Novela byla vyhlášena pod č. 71/2010 Sb.¹⁷⁵

- Jedná se o nepřijatelné zatížení státního rozpočtu v době hospodářské krize¹⁷⁶

42. Zákon č. 69/2010 Sb., o vlastnictví letiště Praha-Ruzyně

- Nejedná se o zákon, protože postrádá prvek obecnosti. Navíc by zákon působil retroaktivně. Senát zamítl.¹⁷⁷

43. Zákon č. 118/2010 Sb., o krajském referendu

- Zamítnuto Senátem a PS schválila těsně, takový zákon by měl být schválen všeobecným konsenzem. Zavádění prvků přímé demokracie je nesystémové¹⁷⁸

44. Novela zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Novela byla vyhlášena pod č. 120/2010 Sb.

- Nespravedlivá podpora určité skupiny zaměstnanců a zaměstnavatelů z veřejných rozpočtů.¹⁷⁹ Senát zamítl.¹⁸⁰

¹⁷³ *Novela z. o posuzování vlivů na životní prostředí*, Sněmovní tisk 901, Poslanecká sněmovna, 5. období, 2006–2010 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=5&T=901>>

¹⁷⁴ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. října 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/3.shtml>>

¹⁷⁵ *Novela z. o Státním fondu rozvoje bydlení*, Sněmovní tisk 842, Poslanecká sněmovna, 5. období, 2006–2010 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=5&T=842>>

¹⁷⁶ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. října 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/4.shtml>>

¹⁷⁷ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. října 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/5.shtml>>

¹⁷⁸ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. října 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/6.shtml>>

¹⁷⁹ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. října 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/7.shtml>>

¹⁸⁰ *Novela zákona o dani z přidané hodnoty*, Sněmovní tisk 1059, Poslanecká sněmovna, 5. období, 2006–2010 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=5&T=1059>>

45. Novela zákona č. 695/2004 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a novela zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Novela byla vyhlášena pod č. 164/2010 Sb.¹⁸¹

- Navrhovaná změna je výsledkem implementace směrnice EU, ke které ještě nebyly vydány prováděcí předpisy.¹⁸²

46. Novela zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 362/2009, kterým se mění některé zákony v souvislosti s návrhem zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2010. Novela byla vyhlášena pod č. 166/2010 Sb.

- Tento zákon zatěžuje státní rozpočet v příkrém rozporu se zákonem o státním rozpočtu na rok 2010 a nutně musí dojít k prohloubení jeho deficitu.¹⁸³ Senát zamítl¹⁸⁴

47. Novela zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Novela byla vyhlášena pod č. 172/2010 Sb.¹⁸⁵

- Zvýšení podílu biopaliv v pohonných hmotách by znamenalo negativní důsledky pro životní úroveň obyvatel. Pozitivní vliv biopaliv na životní prostředí je neprokázaný.¹⁸⁶

48. Zákon o zahrádkářské činnosti a úpravě některých podmínek jejího provozování¹⁸⁷

- **Nadbytečná snaha regulovat. Navíc je zákon v rozporu se stavební zákonem. Senát jej také zamítl.¹⁸⁸**

¹⁸¹ *Novela z. o podmínkách obchodování s povolenkami*, Sněmovní tisk 1021, Poslanecká sněmovna, 5. období, 2006–2010 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=5&T=1021>>

¹⁸² Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. října 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/8.shtml>>

¹⁸³ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. října 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/9.shtml>>

¹⁸⁴ *Novela zákona o nemocenském pojištění*, Sněmovní tisk 939, Poslanecká sněmovna, 5. období, 2006–2010 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=5&T=939>>

¹⁸⁵ *Novela z. o ochraně ovzduší*, Sněmovní tisk 967, Poslanecká sněmovna, 5. období, 2006–2010 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=5&T=967>>

¹⁸⁶ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. října 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/10.shtml>>

¹⁸⁷ *Návrh z. o zahrádkářské činnosti*, Sněmovní tisk 791, Poslanecká sněmovna, 5. období, 2006–2010 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=5&T=791>>

¹⁸⁸ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. října 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/11.shtml>>

49. Zákon o ČNB¹⁸⁹

- Zákon je vázán na zavedení jednotné měny euro, tedy na nejistou událost. Senát zamítl. Možný rozpor i s Ústavou¹⁹⁰

50. Novela zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů¹⁹¹

- Nepřipravený zákon, který sebou nese více problémů, než kolik jich řeší. Novela zužuje okruh příjemců finančních prostředků na veřejně prospěšné účely a znemožňuje podporu obecně prospěšných projektů spojených s reprezentací ČR v zahraničí, aniž by řešila náhradu těchto zdrojů.¹⁹²

51. Zákon č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce ČR a o změně souvisejících zákonů

- Prezident považuje zákon za nesystémový a nepřipravený, protože obsahuje právníkové, technické a jazykové chyby. Senát jej zamítl.¹⁹³

52. Novela zákona č. 86/2002 Sb. o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a novela zákona č. 13/1997 Sb. o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. Novela byla vydána pod č. 288/2011 Sb.¹⁹⁴

- Zákon umožňuje v různých částech ČR zcela odlišné podmínky pro podnikání. I když je ochrana ovzduší důležitá, neznamená to, že je v pořádku přijmout nekvalitní zákon. Senát zamítl.¹⁹⁵

53. Zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim

54. Zákon č. 420/2011 Sb., o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim

- Prezident odmítá princip kolektivní viny, na které je zákon vystaven¹⁹⁶

¹⁸⁹ *VI. n. z. o České národní bance*, Sněmovní tisk 800, Poslanecká sněmovna, 5. období, 2006–2010 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=5&T=800>>

¹⁹⁰ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. října 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/12.shtml>>

¹⁹¹ *Novela z. o loteriích*, Sněmovní tisk 971, Poslanecká sněmovna, 5. období, 2006–2010 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=5&T=971>>

¹⁹² Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. října 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/13.shtml>>

¹⁹³ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. října 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/14.shtml>>

¹⁹⁴ *Novela z. o ochraně ovzduší*, Sněmovní tisk 90, Poslanecká sněmovna, 6. období, 2010–2013 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=6&T=90>>

¹⁹⁵ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. října 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/16.shtml>>

¹⁹⁶ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. října 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/15.shtml>>

55. Zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů

- Zákon je nekvalitně zpracovaný, a ke všemu bezdůvodně zatíží veřejné rozpočty. Může mít vliv na zhoršení životního prostředí v ČR.¹⁹⁷

56. Novela zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění zákona č. 306/2009 Sb., a některé další zákony. Novela byla vyhlášena pod č. 494/2012 Sb.¹⁹⁸

- Zákaz pobytu v obci prezident považuje za nedomyšlený a bezúčelný. Jeho zavedení by mohlo být v rozporu s ústavním pořádkem. Senát zamítl.¹⁹⁹

57. Novela zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů. Novela byla vyhlášena pod č. 318/2012 Sb.²⁰⁰

- Zákon zavádí povinné energetické štítky, které podle prezidenta zatíží jak trh s nemovitostmi, tak i veřejné a soukromé rozpočty. Prezident zákon považuje za politiku nerozvážných závazků EU.²⁰¹

58. Novela zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Novela byla vyhlášena pod č. 401/2012 Sb.

- Prezident tento zákon považuje za bezcitný, surový a neuctivý k těm, co se věnují pěstounské péči. Navíc má obavu, že zavedení některých institutů může mít na osud dětí horší dopad než samotná ústavní výchova.²⁰² Senát zamítl.²⁰³

59. Novela zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Novela byla vyhlášena pod č. 390/2012 Sb.²⁰⁴

¹⁹⁷ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. října 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/17.shtml>>

¹⁹⁸ *Novela z. o přestupcích*, Sněmovní tisk 431, Poslanecká sněmovna, 6. období, 2010–2013 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=6&T=431>>

¹⁹⁹ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. října 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/18.shtml>>

²⁰⁰ *Novela z. o hospodaření energií*, Sněmovní tisk 622, Poslanecká sněmovna, 6. období, 2010–2013 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=6&T=622>>

²⁰¹ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. října 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/19.shtml>>

²⁰² Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. října 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/20.shtml>>

²⁰³ *Novela zákona sociálně-právní ochrany dětí*, Sněmovní tisk 564, Poslanecká sněmovna, 6. období, 2010–2013 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=6&T=564>>

²⁰⁴ *Novela z. - trestní zákoník*, Sněmovní tisk 584, Poslanecká sněmovna, 5. období, 2006–2010 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=6&T=584>>

- Prezident považuje řešení přeplnění věznic za nesprávné a proti principu předvídatelnosti. Přeplněnost věznic by se měla řešit na základě již existujících zákonů, a nikoliv ukvapenými novelami. Prezident rovněž nevidí souvislost mezi zákazem řízení vozidla a neplacením výživného.²⁰⁵

60. Zákon č. 397/2012 Sb., o pojistném na důchodové spoření

61. Zákon č. 399/2012 Sb., o změně zákonů v souvislosti s přijetím zákona o pojistném na důchodové spoření

- Prezident nesouhlasil se zavedením tzv. druhého pilíře v době ekonomické krize, protože se obával, že by tento projekt mohl zkrachovat a prohloubit tak schodek státních rozpočtů. Jelikož se tento zákon týká každého občana, prezident si myslí, že by měl být v souladu s všeobecným souhlasem, a ne být silově protlačen PČR proti vůli Senátu.²⁰⁶

62. Zákon č. 496/2012 Sb., o audiovizuálních dílech a podpoře kinematografie a o změně některých zákonů

- Podstata zákona je chybná a privileguje filmový průmysl před jinými typy podnikání.²⁰⁷

63. Novela zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství, ve znění pozdějších předpisů. Novela byla vyhlášena pod č. 498/2012 Sb.²⁰⁸

- Prezident se obává, že vyjmutím institutu vyvlastnění z horního zákona se stát zbavuje legální možnosti přístupu ke svému majetku.²⁰⁹

²⁰⁵ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. října 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/21.shtml>>

²⁰⁶ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. října 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/22.shtml>>

²⁰⁷ Pražský hrad. *Vrácené zákony Parlamentu, Václav Klaus* [online]. hrad.cz, [cit. 29. října 2016]. Dostupné na <<http://vk.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vracene-zakony-parlamentu/23.shtml>>

²⁰⁸ *Novela z. - horní zákon*, Sněmovní tisk 731, Poslanecká sněmovna, 6. období, 2010–2013 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=6&T=731>>

²⁰⁹ Klaus, Václav. *Prezident republiky vetoval horní zákon* [online]. klaus.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.klaus.cz/clanky/3242>>

7.3 Miloš Zeman

1. **Novela zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.**²¹⁰
 - **Důvody procesního charakteru. Procedura přijetí zákona je v rozporu s JŘPS**²¹¹
2. Zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě.
 - Prezident nesouhlasil se zavedením funkce politického náměstka.²¹² Zákon navíc obsahuje ústavněprávní pochybnosti.²¹³
3. Zákon č. 247/2014 Sb. o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů.
 - Lesní školky by byly nuceny ukončit činnost. To je proti samotnému záměru zákona podpořit zaměstnanost matek s dětmi předškolního věku. Zákon by navíc působil retroaktivně.²¹⁴
4. Novela zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů. Novela byla vyhlášena pod č. 178/2016 Sb.²¹⁵
 - Prezident nesouhlasil s další novelou školského zákona a přiklonil se tak na stranu Svazu měst a obcí²¹⁶
5. Novela zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění pozdějších předpisů. Novela byla vyhlášena pod č. 14/2017 Sb.²¹⁷
 - Některá ustanovení jsou dle prezidenta v rozporu s ústavně zaručenými právy na volnou soutěž politických stran a na vlastnictví.²¹⁸

²¹⁰ *Novela z. o odpadech*, Sněmovní tisk 730, Poslanecká sněmovna, 6. období, 2010–2013 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=6&T=730>>

²¹¹ Zeman, Miloš. *Prezident vetoval novelu zákona o odpadech* [online]. zemanmilos.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.zemanmilos.cz/cz/tiskova-sdeleni/prezident-vetoval-novelu-zakona-o-odpadech.htm>>

²¹² *Stanovisko prezidenta k tisku 71/0*, Poslanecká sněmovna, 7. období, od 2013 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=7&ct=71&ct1=16>>

²¹³ Zeman, Miloš. *Prezident vetoval zákon o státní službě* [online]. zemanmilos.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.zemanmilos.cz/cz/tiskova-sdeleni/prezident-vetoval-zakon-o-statni-sluzbe-141655.htm>>

²¹⁴ Zeman, Miloš. *Prezident republiky vetoval zákon o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině* [online]. zemanmilos.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.zemanmilos.cz/cz/tiskova-sdeleni/prezident-republiky-vetoval-zakon-o-poskytovani-sluzby-pece-o-dite-v-detske-skupine-854016.htm>>

²¹⁵ *Novela z. - školský zákon*, Sněmovní tisk 611, Poslanecká sněmovna, 7. období, od 2013 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=7&T=611>>

²¹⁶ Zeman, Miloš. *Dopis prezidenta republiky předsedovi Poslanecké sněmovny ve věci veta novely školského zákona* [online]. zemanmilos.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.zemanmilos.cz/cz/tiskova-sdeleni/dopis-prezidenta-republiky-predsedovi-poslanecke-snemovny-ve-veci-veta-novely-skolskeho-zakona-622239.htm>>

²¹⁷ *Novela z. o střetu zájmů*, Sněmovní tisk 564, Poslanecká sněmovna, 7. období, od 2013 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=7&T=564>>

6. Novela zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Novela byla vyhlášena pod č. 33/2017 Sb.²¹⁹

- Prezident neviděl důvod, proč přesunout noviny a časopisy do druhé snížené sazby daně v době, kdy s touto změnou nepočítal schválený státní rozpočet na příští rok²²⁰

7.4 Shrnutí pro závěr týkající se druhé výzkumné otázky

Vetované zákony Václavem Havlem	Senát zamítl	ÚS alespoň část zákona zrušil	Vybraný důvod vrácení zákona
1. celní zákon			Retroaktivita
2. o správních poplatcích			Jiný názor na věc
3. o autorizovaných architektech			Nerovnost
4. o ocenění národního boje za osvobození			Nepřípravenost
5. o ochraně před alkoholismem			Nepřehlednost
6. lustrační zákony			Jiný názor na věc
7. lustrační zákony			Jiný názor na věc
8. o vodách			Retroaktivita
9. na ochranu zvířat			Jiný názor na věc
10. trestní zákon			Jiný názor na věc
11. o loteriích	X		Protiústavnost
12. o úpravě majetkových vztahů	X		Nerovnost
13. o advokacii			Jiný názor na věc
14. o odpadech			Protiústavnost
15. o volbách do PČR		X ²²¹	Protiústavnost
16. o sdružování v politických stranách		X ²²²	Protiústavnost
17. o ČNB	X	X ²²³	Protiústavnost
18. lustrační zákony			Jiný názor na věc

²¹⁸ Zeman, Miloš. *Prezident republiky vetoval zákon o střetu zájmů* [online]. zemanmilos.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.zemanmilos.cz/cz/tiskova-sdeleni/prezident-republiky-vetoval-zakon-o-stretu-zajmu.htm>>

²¹⁹ *Novela z. o dani z přidané hodnoty*, Sněmovní tisk 596, Poslanecká sněmovna, 7. období, od 2013 [online]. psp.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=7&T=596>>

²²⁰ Zeman, Miloš. *Prezident republiky vetoval zákon o dani z přidané hodnoty* [online]. zemanmilos.cz, [cit. 12. února 2017]. Dostupné na <<http://www.zemanmilos.cz/cz/tiskova-sdeleni/prezident-republiky-vetoval-zakon-o-dani-z-pridane-hodnoty-448701.htm>>

²²¹ náleží Ústavního soudu ze dne 24. ledna 2001, sp. zn. Pl. ÚS 42/2000

²²² náleží Ústavního soudu ze dne 27. února 2001, sp. zn. Pl. ÚS 53/2000

²²³ náleží Ústavního soudu ze dne 20. června 2001, sp. zn. Pl. ÚS 59/2000

19. lustrační zákony			Jiný názor na věc
20. o státních dluhopisech			Nepřehlednost
21. o obchvatu Plzně			Protiústavnost
22. o rozhlasovém a tel. vysílání			Protiústavnost
23. o postavení církví	X	X ²²⁴	Protiústavnost
24. o ústavní výchově	X	X ²²⁵	Protiústavnost
25. o financování horníků			Ekonomický dopad
26. o Českém rozhlasu			Jiný názor na věc
27. o živnostenském podnikání			Nepřehlednost

Vetované zákony Václavem Klausem	Senát zamítl	ÚS alespoň část zákona zrušil	Vybraný důvod vrácení zákona
1. o zoo			Nerovnost
2. o dph			Jiný názor na věc
3. o pojistném na zdravotní pojištění			Jiný názor na věc
4. o státní soc. podpoře			Jiný názor na věc
5. o ÚS			Jiný názor na věc
6. o zemědělství		X ²²⁶	Protiústavnost
7. o péči o zdraví lidu			Jiný názor na věc
8. o dph			Jiný názor na věc
9. související se zákonem o dph			Jiný názor na věc
10. trestní zákon			Protiústavnost
11. trestní řád			Protiústavnost
12. o hodnocení hluku			Nepřehlednost
13. o střetu zájmů		X ²²⁷	Protiústavnost
14. o kolektivním vyjednávání	X		Protiústavnost
15. o inspekci práce	X		Jiný názor na věc
16. související se zákonem o inspekci práce	X		Jiný názor na věc
17. o veřejném zdraví	X		Jiný názor na věc
18. trestní řád	X		Jiný názor na věc
19. o zemědělství	X		Jiný názor na věc

²²⁴ náleží Ústavního soudu ze dne 27. listopadu 2002, sp. zn. Pl. ÚS 6/02

²²⁵ náleží Ústavního soudu ze dne 30. června 2004, zn. Pl. ÚS 23/02

²²⁶ náleží Ústavního soudu ze dne 20. června 2006, sp. zn. Pl. ÚS 38/04

²²⁷ náleží Ústavního soudu ze dne 22. června 2005, sp. zn. Pl. ÚS 13/05

20. o registrovaném partnerství			Jiný názor na věc
21. o nemocenském pojištění			Jiný názor na věc
22. související s novelou o nemocenském pojištění			Jiný názor na věc
23. o drahách			Jiný názor na věc
24. o vyvlastnění			Protiústavnost
25. o omezení provozu zastaváren			Nepřehlednost
26. o veřejných neziskových. ústavních zařízeních	X	X ²²⁸	Protiústavnost
27. zákoník práce	X	X ²²⁹	Nepřehlednost
28. související se zákoníkem práce	X		Nepřehlednost
29. o státním fondu kinematografie			Ekonomický dopad
30. o obcích	X		Jiný názor na věc
31. o ochraně hospodářské soutěže	X		Jiný názor na věc
32. o náhradním výživném	X		Jiný názor na věc
33. o péči o zdraví lidu	X		Nepřehlednost
34. na ochranu zvířat			Jiný názor na věc
35. o střetu zájmů			Nepřehlednost
36. antidiskriminační zákon			Nerovnost
37. o chemických látkách			Jiný názor na věc
38. o podpoře hospodářského růstu			Nepřehlednost
39. o významné tržní síle			Jiný názor na věc
40. o posuzování vlivů			Jiný názor na věc
41. o státním fondu rozvoje bydlení			Ekonomický dopad
42. o vlastnictví letiště Praha	X		Retroaktivita
43. o krajském referendu	X		Jiný názor na věc
44. o dph	X		Ekonomický dopad
45. o obchodování s povolenkami na emise			Jiný názor na věc
46. o nemocenském pojištění	X		Ekonomický dopad
47. o ochraně ovzduší			Jiný názor na věc
48. zahrádkářský zákon	X		Jiný názor na věc
49. o ČNB	X		Protiústavnost
50. o loteriích			Nepřipravenost
51. o Úřadu práce ČR	X		Nepřipravenost
52. o ochraně ovzduší	X		Jiný názor na věc
53. o trestní odpovědnosti PO			Jiný názor na věc

²²⁸ náleží Ústavního soudu ze dne 27. září 2006, sp. zn. Pl. ÚS 51/06

²²⁹ náleží Ústavního soudu ze dne 12. března 2008, sp. zn. Pl. ÚS 83/06

54. související se zákonem o tr. odpovědnosti PO			Jiný názor na věc
55. o podporovaných zdrojích energie			Ekonomický dopad
56. trestní zákon	X		Protiústavnost
57. o hospodaření s energií			Ekonomický dopad
58. o sociálně právní ochraně dětí	X		Jiný názor na věc
59. trestní zákon			Jiný názor na věc
60. o důchodovém spoření	X		Ekonomický dopad
61. související se zákonem o důchodovém spoření	X		Ekonomický dopad
62. o podpoře kinematografie			Jiný názor na věc
63. horní zákon			Jiný názor na věc

Vetované zákony Milošem Zemanem	Senát zamítl	ÚS alespoň část zákona zrušil	Vybraný důvod vrácení zákona
1. o odpadech			Důvody procesního charakteru
2. o státní službě		X ²³⁰	Protiústavnost
3. o poskytování služeb o dítě			Retroaktivita
4. školský zákon			Jiný názor na věc
5. o střetu zájmů		neprojednán	Protiústavnost
6. o dph			Ekonomický dopad

V této kapitole je vidět, že často dochází k vetování zákonů, které souvisí s obsahově podobnou tematikou. Nejčastěji prezidenti vetovali předpisy s trestněprávní tematikou. Novela trestního zákona byla vetována čtyřikrát, trestního řádu dvakrát a zákon o trestní odpovědnosti právnických osob jednou. Často jsou také vetovány zákony týkající se daně z přidané hodnoty. Tradiční politický boj se strhává také u novel zákona o střetu zájmů. Novely tohoto zákona byly doposud vetovány třikrát. Zákony týkající se problematiky služebního zákona byly vetovány dokonce pětkrát. Veto se objevilo alespoň dvakrát i u novel zákona na ochranu zvířat proti týrání, novel zákona o loteriích a u zákona o péči a zdraví lidu. Dvojímu vetu se nevyhnuly ani zákony týkající se ČNB, nemocenského pojištění a stálého příspěvku pro politické strany.

Důvody vrácení zákona jsou většinou kombinací více faktorů. Nejčastějším důvodem pro vrácení zákona jsou však odlišný politický nebo morální názor prezidenta na danou problematiku a tvrzení protiústavnosti. Zajímavé také je, že mezi zákony, které nebyly PS

²³⁰ náleží Ústavního soudu ze dne 30. června 2015, sp. zn. Pl. ÚS 21/14

opětovně přehlasovány a byly při novém hlasování zamítnuty, se nenachází ani jeden, který prezident vetoval pro rozpor s ústavním pořádkem (pozn. netýká se retroaktivity).

U každého z prezidentů je vidět, že se v rozhodovacích procesech vyznačuje něčím jiným. Václav Havel, první prezident ČR, nejčastěji vetoval z morálních a etických důvodů. Vyznačoval se také vysokou úspěšností v řízeních před ÚS. Prezident Klaus vetoval ze všech prezidentů suverénně nejvíc zákonů. U něho je zřetelně poznat vliv jeho pravicového smýšlení a ekonomického vzdělání. Nejčastěji ze všech prezidentů si vybral jako hlavní důvod svého veta ekonomické dopady a negativní dopady do hospodářského a podnikatelského prostředí. Z jeho rozhodování je rovněž rozeznat i jeho skeptický názor na změny klimatu planety. Ve svém druhém volebním období vetoval hned 6 zákonů týkajících se ochrany životního prostředí. Jedná se o novelu zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, o novelu zákona o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, o novelu zákona o hospodaření s energií, o dvě novely zákona o ovzduší a o zákon o podporovaných zdrojích energie. Prezident Klaus se také často ztotožnil s názorem Senátu. Zamítavý postoj Senátu hrál roli hned ve 25 jeho vetech. U prezidenta Zemana lze z důvodu malého vzorku vetovaných zákonů učinit jen jediný závěr. Prezident Zeman je zatím v užívání veta nejméně aktivní.

Z celkem 96 vetovaných zákonů bylo 30 dříve zamítnuto Senátem. Pouze jeden z těchto 30 následně nebyl PS přehlasován. Jednalo se o novelu trestního řádu, která se týkala zavedení institutu korunního svědka. U 9 z 96 vetovaných zákonů došlo z důvodů namítaných i v odůvodnění veta ke zrušení části jejich ustanovení ÚS. Jeden další zákon byl u ÚS zrušen celý. Jednalo se o novelu zákona o střetu zájmů, která byla ve Sbírce zákonů vydána pod č. 96/2005 Sb. ÚS ji zrušil, protože se PS dopustila vadného postupu při přijetí tohoto zákona.²³¹ Množina zákonů, která byla při projednávání zamítnuta Senátem, následně vetována a také úspěšně napadena u ÚS, odpovídá 5 zákonům. Jedná se o novelu zákona o ČNB, zákon o ústavní výchově, zákon o postavení církví, zákoník práce a o zákon o veřejných neziskových ústavních zařízeních.

K vetům, která je nutno zmínit, je třeba přičíst první veto prezidenta Zemana, kterým umožnil PS odstranit závažnou legislativní chybu, která nastala při schvalování zákona o odpadech. Přičíst je také třeba dvě veta prezidenta Havla, která PS nepřehlasovala pro retroaktivitu zákonů. Veto prezidenta Miloše Zemana k novele zákona o odpadech je tak jediné veto, o kterém mohu objektivně říci, že přispělo ke zkvalitnění procesu přijímání

²³¹ nález Ústavního soudu ze dne 22. června 2005, sp. zn. Pl. ÚS 13/05

zákonů. Veta Václava Havla k novele celního zákona a k novele zákona o vodách jsou pak jediná veta, která zkvalitnila výstup zákonodárského procesu.

Je vidět, že veto má potenciál zkvalitňovat zákonodárský proces i jeho výstupy. Jako pojistka však selhává. Rozpor s ústavním pořádkem musel v 10 případech napravit až ÚS.

8. Závěr

Ve své práci na téma Účinnost veta prezidenta ČR jsem zkoumal institut práva veta jako institut nezbytný pro vyvažování systému dělby moci. Celá práce byla strukturována tak, aby praktické kapitoly plynule navazovaly na ty teoretické, abych v ní co nejlépe dokázal odpovědět na dvě hlavní výzkumné otázky:

- 1) Je prezidentské právo veta dostatečně silným institutem systému brzd a protiváh?
- 2) Přispívá prezidentské právo veta ke zkvalitňování zákonodárního procesu a jeho výstupů?

K nalezení odpovědí jsem použil analytickou metodu. Snažil jsem se prostřednictvím předem nastavených kritérií a dostupných objektivních dat vyvodit závěr, který obohatí české ústavní právo o poznatky fungování práva veta z praxe. Jak už jsem uvedl, mé zkoumání se omezilo na dobu mezi 1. lednem 1993 a 31. prosincem 2016. Toto období 24 let obsahuje dvě volební období prezidentů Havla a Klause a jedno nedokončené volební období prezidenta Zemana.

Výzkum je částečně zkreslen tím, že jeden ze tří prezidentů vetoval více zákonů než zbylí dva dohromady a tím, že o 8 vetovaných zákonech PS znovu nehlasovala.

V odpovědi na první výzkumnou otázku byl kritériem počet vetovaných zákonů a počet vetovaných zákonů, který PS nedokázala znovu přehlasovat. Vedlejším kritériem byl počet vetovaných zákonů, o kterých PS již nestihla hlasovat. V odpovědi na druhou výzkumnou otázku bylo prvním kritériem rozhodnutí ÚS o zrušení zákona nebo zrušení jeho jednotlivých ustanovení. Druhým kritériem byla zjevná vada, ke které došlo v průběhu legislativního procesu nebo zjevný rozpor zákona s ústavním pořádkem. Doplňujícími kritérii byly důvody vrácení zákona a zamítnutí návrhu zákona Senátem.

K první výzkumné otázce musím uzavřít, že suspenzivní veto není dostatečně silným institutem systému brzd a protiváh. Z dosažených výsledků je vidět, že PS neměla žádný větší problém veto přehlasovat v žádném z dosavadních volebních období. Zcela opačný závěr je však nutno učinit v případě kapesního veta, kdy je prezidentovo veto nezastavitelné. Této situaci se však PS může vyhnout tím, že nebude schvalovat sporné zákony na samém sklonku svého volebního období.

Zajímavé také je, že prezidenti dosáhli velmi podobných čísel úspěšnosti v nepřehlasování svého veta, přestože se počty jimi vetovaných zákonů velmi lišily. Co se týká tohoto kritéria, nejúspěšnější byl Václav Havel, těsně v patách mu je prozatím Miloš Zeman. Odečteme-li případy kapesního veta, nejméně úspěšný byl Václav Klaus.

Je pravdou, že institut práva veta je v naší parlamentní demokracii jen pojistkou, která by měla zafungovat až v situaci, kdy všechny ostatní selžou, protože jinak by vůle jednotlivce zvítězila nad vůlí většiny. Na druhou stranu si však musíme položit následující otázku. Opravdu chceme, aby názor přímo voleného prezidenta byl tak snadno překonatelný?

U druhé výzkumné otázky bylo značným problémem zvolit co nejvíce vypovídající kritéria, protože ač prezident ve svém odůvodnění může tvrdit cokoliv, realita může být jiná a těžko zjištělná. Proto jsem zvolil jen dvě kritéria, u kterých lze mít za to, že jsou objektivní.

Zde musím uzavřít, že veto má schopnost napravovat zákonodárný proces a jeho výstupy. V praxi ji však nedokázalo prosadit a jako pojistka řádného legislativního procesu selhalo. Dovedl jsem jeden případ, kdy veto napravilo chybu PS při přijímání zákona a dva případy, kdy veto zabránilo přijetí vadného zákona. V této práci je také vidět, že ani pojistka v podobě nesouhlasu Senátu nebyla u zkoumaného vzorku zákonů účinná. Proto většina protiústavních zákonů a procedur byla napravena až u ÚS.

Důvody vrácení zákona byly většinou kombinací více faktorů. Nejčastějším důvodem však bylo tvrzení protiústavnost a odlišný morální nebo politický názor.

U každého z prezidentů bylo vidět, že se v rozhodovacích procesech vyznačoval něčím vlastním. Václav Havel jako první prezident ČR nejčastěji vracel zákony z morálních důvodů. Byl také nejúspěšnější ve stáních před ÚS. Prezident Klaus na sebe upozornil tím, že vetoval nejvíc zákonů ze všech českých prezidentů. Jeho rozhodování v úřadu silně ovlivnilo jeho pravicového smýšlení a ekonomického vzdělání. Nejčastěji ze všech prezidentů si vybral jako hlavní důvod svého veta ekonomické dopady a negativní dopad do hospodářského a podnikatelského prostředí. Z jeho rozhodování byl rovněž rozeznat i jeho skeptický názor na změny klimatu planety. Prezident Klaus se také často ztotožnil s názorem Senátu. Zamítavý postoj Senátu hrál důležitou roli v odůvodnění mnoha jeho vet. U prezidenta Zemana šel učinit jen jeden závěr. Prezident Zeman byl v užívání veta nejméně aktivní. Zkoumaný vzorek jeho vet byl totiž příliš malý na to, aby se z něj dal dovodit nějaký jiný závěr. Proto bude vhodné daný výzkum provést znovu po delším časovém období.

Zajímavostí také je, že často dochází k vetování zákonů, které souvisí s obsahově podobnou tematikou. Nejčastěji dochází k vetování trestních a daňových zákonů.

Další možný výzkum této problematiky by se mohl zakládat na změnách Ústavy, které by vytvořily stabilnější platformu systému dělby moci. Tyto změny by se mohly týkat například posílení práva veta, které by mohlo spočívat ve zvýšení hranice hlasů potřebných k přehlasování prezidentova veta. Veto by třeba nemuselo být ani posilováno. Stačilo by dát PS pravomoc schválit zákon v prezidentem navrhovaném znění. Zajímavá otázka by také

byla, zda ČR potřebuje dvoukomorový parlament. To vše jsou však záležitosti, které dalece přesahují rámec této práce a jsou inspirací pro další díla.

Seznam použitých zdrojů

Monografie:

CHRASTILOVÁ, Brigita, MIKEŠ, Petr. *Prezident republiky Václav Havel a jeho vliv na československý právní řád*. Praha: Aspi Publishing, 2003, 586 s.

JAKL, Ladislav. *Veta prezidenta Václava Klause*. Praha: Institut Václava Klause, 2017. 129 s.

KOUDELKA, Zdeněk. *Prezident republiky*: Praha: Leges, 2011. 223 s.

Sdružení pro Ottův slovník. *Ottův slovník naučný: ilustrovaná encyklopaedie obecných vědomostí- 26. díl*. Praha: Paseka, 2001. 1077 s.

SOBOTA, Emil a kol. *Československý prezident republiky*. Praha: Orbis, 1934. s. 452.

SUCHÁNEK, Radovan a kol. *Ústava České republiky: 15 let platnosti základního zákona*. Praha: Leges, 2009. 383 s.

WINTR, Jan. *Principy českého ústavního práva*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. 259 s.

Sborník:

DOSTALÍK, Petr. Úloha praetora při formování institutů soukromého práva římského. In LENGYELOVÁ, Daniela (ed.). *Pluralismus moci a práva*. Bratislava: Ústav štátu a práva SAV 2009, s. 162–171.

SCHORM, Vít Alexandr. Prezidentovo právo zákon nepodepsat a vrátit Parlamentu. In HLOUŠEK, Vít, ŠIMÍČEK, Vojtěch. (ed). *Výkonná moc v ústavním systému České republiky*. Brno: MU, 2004. s. 77–83.

Komentář:

BAHÝLOVÁ, Lenka a kol. *Ústava České republiky*. Praha: Linde 2010. 1536 s.

KLÍMA, Karel a kol. *Komentář k Ústavě a Listině 1. díl. 2. rozšířené vydání*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. 901 s.

KLÍMA, Karel a kol. *Komentář k Ústavě a Listině*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2005. 1019 s.

RYCHETSKÝ, Pavel a kol. *Ústava České republiky, Ústavní zákon o bezpečnosti*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 1224 s.

SLÁDEČEK, Vladimír, MIKULE, Vladimír, SYLLOVÁ, Jindřiška. *Ústava České republiky*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016. 1301 s.

Odborný časopis:

MIKULE, V. K výkladu článku 50 odst. 1 Ústavy, *Časopis pro právní vědu a praxi*, 1997, č. 4, s. 617–623

ŠÍN, Zbyněk. Prezident republiky a zákonodárství. *Právní rádce*, 1995, č. 2, s. 7

Právní předpisy:

- Usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součástí ústavního pořádku České republiky
- Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 121/1920 Sb., kterým se uvozuje Ústavní listina Československé republiky, ve znění účinném ke dni 29. února 1920
- Zákon č. 121/1920 Sb., kterým se uvozuje Ústavní listina Československé republiky
- Zákon č. 90/1995 Sb., jednací řád Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů

Judikáty:

nález Ústavního soudu ze dne 30. června 2015, sp. zn. Pl. ÚS 21/14

nález Ústavního soudu ze dne 12. března 2008, sp. zn. Pl. ÚS 83/06

nález Ústavního soudu ze dne 15. února 2007, sp. zn. Pl. ÚS 77/06

nález Ústavního soudu ze dne 22. června 2005, sp. zn. Pl. ÚS 13/05

nález Ústavního soudu ze dne 27. září 2006, sp. zn. Pl. ÚS 51/06

nález Ústavního soudu ze dne 20. června 2006, sp. zn. Pl. ÚS 38/04

nález Ústavního soudu ze dne 30. června 2004, zn. Pl. ÚS 23/02

nález Ústavního soudu ze dne 27. listopadu 2002, sp. zn. Pl. ÚS 6/02

nález Ústavního soudu ze dne 20. června 2001, sp. zn. Pl. ÚS 59/2000

nález Ústavního soudu ze dne 27. února 2001, sp. zn. Pl. ÚS 53/2000

nález Ústavního soudu ze dne 24. ledna 2001, sp. zn. Pl. ÚS 42/2000

nález Ústavního soudu ze dne 17. prosince 1997, sp. zn. Pl. ÚS 33/97

Internetové portály:

- nalus.usoud.cz
- www.hrad.cz

- www.klaus.cz
- www.psp.cz
- www.zemanmilos.cz

Internetové stránky:

BUCHERT, Viliam. *Máme třináctou vládu za 23 let, tím se skutečně nemůžeme chlubit* [online]. reflex.cz, 30. ledna 2014 [cit. 31. října 2016].

Dostupné na <<http://www.reflex.cz/clanek/komentare/54291/viliam-buchert-mame-trinactou-vladu-za-23-let-tim-se-skutecne-nemuzeme-chlubit.html>>

KURFIŘTOVÁ, Tereza. *Ostatní kandidáti na prezidenta jsou nepřijatelní!* [online]. eurozpravy.cz, 14. srpna 2012 [cit. 12. září 2016].

Dostupné na <http://m.domaci.eurozpravy.cz/politika/54899-ostatni-kandidati-na-prezidenta-jsou-neprijatelni/>

PEHE, Jiří. *Politický zápisník-2006, Prezidentova veta jako nástroj politického boje* [online]. pehe.cz, [cit. 21. ledna 2017]. Dostupné na <<http://www.pehe.cz/zapisnik/2006/prezidentova-veta-jako-nastroj-politickeho-boje>>

Presidential vetoes [online]. house.gov, 29. září 2016 [cit. 21. prosince 2016]

Dostupné na <<http://history.house.gov/Institution/Presidential-Vetoes/Presidential-Vetoes/>>

ŠÍDLO, Jindřich. *Předposlední veto* [online]. Ihned.cz, [cit. 21. ledna 2017]. 18. září 2012.

Dostupné na <http://dialog.ihned.cz/sidlo/c1-57534650-predposledni-veto>.

Shrnutí

Tato diplomová práce je věnována problematice prezidentského veta. Především se věnuje jeho účinnosti a vlivu na zákonodárny proces. První část práce je teoretická a ta druhá praktická, ve které se snažím odpovědět především na otázku, zda je pravomoc veta prezidenta ČR dostatečně silným institutem v rámci dělby moci a jestli je skrze veto možné zkvalitňovat zákonodárny proces. Práce je založena na analytické metodě výzkumu.

Summary

This thesis is devoted to the issue of the presidential veto. Primarily is dedicated to its effectiveness and impact on the legislative process. The first part is theoretical and the other practical, that trying to respond to the question of whether the veto power of the President of the Czech Republic is strong enough within the system of separation of powers and whether it is possible to improve quality of legislation through the veto. The work is based on the analytical method of research.

Seznam klíčových slov

Česká republika, návrh zákona, odůvodnění, Poslanecká sněmovna, prezident, Senát, Soudní rozhodnutí, účinnost veta, Ústava, Ústavní soud, zákon, zkvalitňování zákonodárského procesu.

Key words list

Czech Republic, proposal of law, reasoning, Chamber of deputies, president, Senate, judgment, effectiveness of veto, Constitution, Constitutional court, law improvement.